

Notitie voor SCT: beslistermijnen voor herstelregelingen

Aanleiding

Vanuit verschillende kanten, waaronder dagblad Trouw, zijn vragen gesteld over de termijn waarbinnen ouders een definitieve beslissing over hun compensatie zouden moeten krijgen. Meer specifiek is gevraagd of UHT de deadline van juli voor ouders die zich voor juli 2020 hebben gemeld wel haalt. Dit heeft aanleiding gegeven voor onderstaande analyse.

Kernpunten

Beslistermijnen

- Uitgangspunt is dat de overheid op een verzoek tot het nemen van een besluit zo snel mogelijk beslist. Daarbij geldt altijd een termijn. Deze beslistermijn is van belang omdat aan verzoekers rechtsmiddelen ter beschikking staan om het bestuur aan te spreken tot het nemen van een besluit zodra de wettelijke termijn is verlopen.
- De beslistermijn is in beginsel 8 weken¹ tenzij expliciet is voorzien in een andere of wanneer het – gelet op de aard van het besluit - onredelijk is dat een besluit binnen 8 weken wordt genomen. In ieder geval moet een verzoeker tijdig (binnen de geldende termijn) in kennis worden gesteld binnen welke termijn er dan wel beslist wordt.
- Sinds de Cathuisregeling bestaan er in het herstelproces – samengevat – drie verschillende verzoeken/beslissingen waarbij termijnen aan de orde zijn:
 - Ten eerste het voorlopig oordeel of er sprake is van een recht op €30.000,--. Ouders die zich voor 15 februari 2021 hebben gemeld, zouden per 1 mei 2021 een besluit moeten hebben ontvangen. Hier is overschrijding van de termijn eigenlijk niet aan de orde.
 - Ten tweede een beslissing naar aanleiding van de integrale beoordeling op grond van de Compensatieregeling, hardheidsregeling of O/GS-tegemoetkoming. Voor de O/GS en hardheidsregeling geldt dat een termijn van 12 maanden is opgenomen in de wet. Voor de hardheidsregeling geldt daarbij dat de termijn niet voor begin juli 2020 is gaan lopen.² Voor de Cathuisregeling geldt waarschijnlijk vanwege het ontbreken van een expliciete wettelijke termijn een redelijke termijn van eveneens 12 maanden na het verzoek.
 - Ten derde kan een verzoek worden gedaan voor een beoordeling van aanvullende schadeposten bij de Commissie aanvullende schadevergoeding voor werkelijke schade. Er is geen termijn opgenomen voor de behandeling van een dergelijk verzoek, maar bij het vaststellen van de redelijke termijn zal de termijn van de integrale beoordeling mede in ogenschouw moeten worden genomen. Een redelijke termijn zal dus niet nogmaals 12 maanden zijn.
 - Voor de noodvoorziening geldt ten slotte – naar zijn aard – geen of een beperkt risico op termijnoverschrijding.
- De samenloop van de verschillende regelingen is complex, met name omdat de eerdere separate hersteltrajecten nu ineengevlochten lijken te zijn. Niet uitgesloten kan worden dat al termijnen zijn verlopen of voor juli verlopen, bijvoorbeeld omdat geen uitdrukkelijke termijn gold en daarom binnen een kortere redelijke termijn dan 12 maanden moest worden beslist. In ieder geval zal op 7 juli de beslistermijn verlopen voor verzoeken onder de hardheidsregeling ingediend voor 6 juli 2020.

Gevolgen van overschrijding van de beslistermijn

- Aan overschrijding van beslistermijnen zijn gevolgen verbonden:

¹ Op grond van de Algemene wet bestuursrecht.

² Omdat in de Awir, kort gezegd, is bepaald dat verzoeken voor deze datum geacht worden op deze datum te zijn ingediend.

- Burgers kunnen bij de rechter een rechtstreeks beroep (dus zonder voorafgaand bezwaar) instellen wegens niet-tijdig beslissen. Dit kan nadat een zogenoemde ingebrekestelling (verzoek tot spoedig nemen van een besluit) is verzonden en twee weken zijn verstreken.
 - De rechter kan, na een geslaagd beroep wegens niet-tijdig beslissen, een omvangrijke dwangsom opleggen. Een dergelijk dwangsom wordt over het algemeen vastgesteld op € 100,-- per dag met een maximum van € 15.000,--.
- Er is voor UHT beperkt handelingsperspectief bij een dreigende termijnoverschrijding. Het tijdig en zorgvuldig informeren van ouders waarvoor een termijnoverschrijding dreigt met daarbij een redelijke termijn waarbinnen op hun verzoek wordt beslist, is behulpzaam maar zal in ieder geval bij hardheid en OGS -waar de wet een harde termijn kent- de termijnoverschrijding niet ongedaan maken. Wel kan mogelijk een beroep op de rechter worden voorkomen. Het overschrijden van de termijn doet overigens niets af aan de rechtmatigheid van een genomen besluit.
- Uitgangspunt zou moeten zijn (blijven) om zo snel mogelijk en tegelijkertijd zorgvuldig tot compensatie te besluiten.
- Het is wel aan te bevelen om in nog op te stellen regelingen aandacht te hebben voor de termijnen. Hierbij is van specifiek belang de nog bij ministeriele regeling vast te stellen compensatieregeling op grond van artikel 49b Awir. De wettelijke herstelregelingen staan in verband met elkaar, maar de gestelde termijnen kunnen mogelijk – met name vanwege het ontbreken van verschillende termijnen – wel door elkaar heen lopen.

Bijlage Toelichting

In het kader van de kinderopvangtoeslag zijn verschillende regelingen opgezet om getroffen ouders te compenseren. Ouders waarbij achteraf gezien ten onrechte de kinderopvangtoeslag is stopgezet en/of teruggevorderd hebben recht op compensatie. Echter, de groep getroffen ouders behelst een diverse groep hetgeen de uitvoering van compensatie bemoeilijkt. Hoewel het van belang is ouders zo snel mogelijk te compenseren, is het aan de andere kant van belang om de afwikkeling van compensatie zo zorgvuldig mogelijk plaats te laten vinden.

Om tegemoet te komen aan deze overwegingen is besloten om in eerste instantie voor getroffen ouders een forfaitair compensatiebedrag van € 30.000,-- uit te keren.³ Dit is bovenop de reeds bestaande regeling voor eenmalige uitbetaling van € 750,--⁴, en de mogelijkheid voor het toekennen van een noodvoorziening van € 500,--.⁵

Procedure herstel

Sinds het beleidsbesluit forfaitair bedrag en verruiming compensatieregeling (verder: De Cathuisregeling) is de uitvoering van de verschillende compensatieregelingen meer geharmoniseerd, en zijn binnen de herstelprocedure drie verschillende stappen te onderscheiden.

Ten eerste wordt beoordeeld of een ouder in aanmerking komt voor het forfaitaire bedrag van € 30.000. Een ouder komt voor het forfaitaire bedrag in aanmerking als tijdig een verzoek is ingediend voor een van de overige herstelregelingen (hardheidsregeling, compensatieregeling, OGS/tegemoetkomingsregeling, herzieningsmogelijkheid op grond van het Verzamelbesluit toeslagen, Besluit compensatieregeling CAF 11 en vergelijkbare CAF zaken), en op grond van een lichte toets is bepaald dat zij daarvoor in aanmerking komen doordat zij onder de doelgroepen vallen van een van de herstelregelingen.

Naast de uitkering van het eenmalige forfaitaire bedrag zal een integrale beoordeling plaatsvinden waarbij wordt aangesloten bij de berekening van de schade uit het Besluit compensatieregeling CAF 11 en vergelijkbare CAF zaken.⁶ Volgens artikel 3 van het Besluit forfaitair bedrag en verruiming compensatieregeling wordt een verzoek op de hardheidsregeling namelijk op een gelijke manier behandeld als vastgesteld in het Besluit compensatieregeling CAF 11 en vergelijkbare CAF zaken. Bij de hardheidsregeling wordt zowel gerefereerd naar de herzieningsmogelijkheid uit onderdelen 2.1 en 3.1 van het verzamelbesluit Toeslagen als de hardheidstegemoetkoming van artikel 49 Awir.

Sinds de Cathuisregeling kan een ouder dus gecompenseerd worden aan de hand van de methode zoals vastgesteld in het Besluit compensatieregeling CAF 11 en vergelijkbare CAF zaken, of op grond van de O/GS tegemoetkomingsregeling. De Cathuisregeling verduidelijkt dat bij een beroep op de hardheidsregeling geen aanvullende compensatie kan plaatsvinden op grond van de O/GS tegemoetkomingsregeling.⁷ Ouders die enkel getroffen zijn door de indicatie opzet/grove schuld kunnen dus gecompenseerd worden op grond van de O/GS uit artikel 49c Awir, waarbij na beoordeling een forfaitair bedrag zal worden uitgekeerd, bestaande uit 30% van het

³ Op grond van het besluit forfaitair bedrag en verruiming compensatieregeling. De meeste ouders hebben reeds een besluit ontvangen in het kader van het besluit forfaitaire regeling waarin is besloten of zij in aanmerking komen voor de eenmalige tegemoetkoming van € 30.000. Een kleine groep ouders, waarbij nog geen contact kon worden gelegd, heeft nog geen besluit of uitbetaling gehad.

(<https://services.belastingdienst.nl/toeslagen-herstel/stand-van-zaken-catshuisregeling-12-mei/>).
⁴ [wetten.nl - Regeling - Besluit eenmalige tegemoetkomingsregeling herstel - BWBR0044338 \(overheid.nl\)](#). Beschikkingen op grond van de eenmalige tegemoetkomingsregeling hadden plaats moeten vinden voor 15 december 2020. Het besluit is sinds 1 januari 2021 niet meer geldig, en geen verzoek kan meer worden ingediend.

⁵ <https://wetten.overheid.nl/BWBR0044497/2020-12-16>. Het is niet duidelijk gemaakt in hoeverre het uitkeren van een noodvoorziening tevens als een besluit in de zin van de AWB moet worden gezien.

⁶ Hierdoor wordt ook beter aangesloten bij hetgeen bepaald in artikel 49D awir, waarbij een verzoek ingediend op basis van een van de herstelregelingen genoemd in artikel 49 tot en met artikel 49g Awir.

⁷ Artikel 49c, derde lid maakte daarvoor reeds duidelijk dat een compensatie op grond van de compensatieregeling uit artikel 49b Awir voorrang heeft. Echter, een dergelijke regeling is nog niet ingesteld.

teruggevorderde bedrag. Hierbij geldt dat enkel bedragen hoger dan 30.000 nog zullen worden uitbetaald.

Op grond van de Cathuisregeling zal eerst een vooraankondiging worden verzonden, waarbij wordt vermeld wat de uitkomst is van de integrale beoordeling. De aanvrager heeft daarna nog zes weken de tijd tot het indienen van een zienswijze, waarna het herstelbedrag nog kan worden aangepast. Vervolgens zal een definitief besluit volgen, dat wel nog voor bezwaar openstaat. Bij dit besluit geldt dat bedragen hoger dan 30.000 nog zullen worden uitbetaald. Bij de O/GS regeling is er geen sprake van een dergelijke vooraankondiging.

Tenslotte kan een getroffen ouder een aanvraag doen voor aanvullende schade. Deze verzoeken zullen worden afgedaan met behulp van een advies van een commissie (commissie werkelijke aanvullende schade.)⁸

Risico's bij Termijnen

Voor de getroffen ouders is een spoedige afwikkeling van hun verzoek tot herstel of compensatie van essentieel belang. Om een bestuursorgaan te dwingen tot meer voortvarendheid tot het nemen van een beslissing biedt de Algemene wet bestuursrecht (verder: AWB) de mogelijkheid om een ingebrekestelling te sturen wanneer een bestuursorgaan te lang op zich laat wachten op grond van afdeling 4.1.3.2 AWB. Echter, op grond van artikel 12 Awir is er geen mogelijkheid tot het instellen van een dwangsom voor het niet tijdig nemen van een besluit.

Daarnaast maakt de AWB het mogelijk om een beroep in te stellen tegen het niet tijdig nemen van een besluit, waarop vervolgens door de bestuursrechter een dwangsom kan worden ingesteld. Wanneer een beroep is ingesteld, en na de behandeling van het beroep nog geen besluit is genomen, kan de bestuursrechter instellen dat het bestuursorgaan binnen twee weken alsnog een besluit neemt. Als er niet binnen twee weken een besluit wordt genomen, kan een dwangsom worden opgelegd. Een dergelijk dwangsom op grond van 8:55d AWB wordt over het algemeen vastgesteld op € 100,-- per dag met een maximum van € 15.000,--.⁹

Een dergelijk beroep slaagt op het moment dat de termijn voor het beslissen op de aanvraag is overschreden en nog steeds geen beslissing is genomen. Hierdoor is het van belang om te weten wat de beslistermijn is.

De beslistermijnen

Volgens de AWB dient een beschikking af te worden gegeven binnen de bij wettelijk voorschrift bepaalde termijn, of bij het ontbreken van zulk een termijn, binnen een redelijke termijn na ontvangst van de aanvraag.¹⁰

Als er geen wettelijke termijn is vastgesteld, geldt de redelijke termijn. Als uitgangspunt van de AWB wordt een termijn van acht weken gehanteerd. Wordt een termijn van acht weken niet gehaald, dan geldt de eis dat binnen een termijn van acht weken een verdagingsbericht moet zijn verzonden, waarin wordt vermeld binnen welke redelijke termijn de beschikking wel wordt afgegeven.

Dit betekent overigens niet dat de redelijke termijn altijd acht weken zal zijn. In de praktijk kan het voorkomen dat voor het bepalen van de redelijke termijn - in het geval van gecompliceerde procedures en bijbehorende ingewikkelde beslissingen - ook sprake zijn van een aanzienlijke langere beslistermijn.¹¹

Voor het vaststellen van de redelijke termijn is de samenhang tussen de verschillende compensatieregelingen van belang. Hoewel de Cathuisregeling en de Compensatieregeling zelf geen nadrukkelijke beslistermijn noemen, is er bij de hardheidsregeling en de OGS-tegemoetkomingsregeling wel een beslistermijn opgenomen hetgeen de uitwerking van de

⁸ Een verzoek naar aanleiding van de commissie werkelijke schade wordt tevens naar gerefereerd in het besluit Compensatieregeling CAF 11 en vergelijkbare (CAF-)zaken, en het besluit aanvullende tegemoetkoming werkelijke schade bij O/GS.

⁹ <https://www.rechtspraak.nl/Onderwerpen/Bestuursorgaan-beslist-niet-op-tijd/Paginas/extra-dwangsom.aspx>.

¹⁰ Artikel 4:13 AWB.

¹¹ Staatscourant 24 oktober 2014, nr 30255

redelijke termijn beïnvloed.¹² Die termijn bedraagt een half jaar, met een mogelijkheid van eenmalige verlening met maximaal 6 maanden.

Daarnaast maakt de Wet hardheidsaanpassing Awir¹³ duidelijk dat een verzoek ingediend op grond van de hardheidsregeling van artikel 49 Awir moet worden gezien als ingediend op de datum van inwerkintreding (7 juli 2020). Een dergelijke bepaling geldt echter alleen voor verzoeken ingediend op grond van de hardheidsregeling, en geldt dus niet voor verzoeken op de OGS-tegemoetkomingsregeling.

Een sterke samenhang tussen de verschillende regelingen is aanwezig, aangezien de Cathuisregeling aangeeft dat een verzoek op de hardheidsregeling op een gelijksoortige manier moet worden beoordeeld als vastgesteld in het Besluit CAF 11 en vergelijkbare CAF-zaken. Het is hierdoor te verantwoorden dat de redelijke termijn voor de integrale beoordeling in ieder geval niet korter zal zijn dan een verzoek op grond van de hardheidsregeling. Gezien de schakelbepaling van de wet hardheidsaanpassing Awir loopt het termijn voor de verzoeken op de hardheidsregeling voor de verzoeken ingediend voor 7 juli 2020 af op 7 januari 2021, of als gebruik is gemaakt van de verleningsmogelijkheid, uiterlijk op 7 juli 2021.

Daarnaast moet eveneens rekening worden gehouden met de omstandigheid dat op grond van het Besluit Compensatieregeling CAF 11 en vergelijkbare (CAF-)zaken eerst een vooraankondiging zal worden gedaan, waarna de verzoeker zes weken de tijd heeft tot het maken van een zienswijze. Dit is tevens van belang wanneer bijvoorbeeld reeds een verzoek is gedaan tot de Commissie werkelijke schade – maar een definitief besluit op grond van de Cathuisregeling nog niet is genomen.

Tenslotte is er de mogelijkheid tot doen van een aanvraag voor aanvullende schade op grond van de OGS/tegemoetkomingsregeling of de Cathuisregeling. Daarnaast maken beiden regelingen duidelijk dat een dergelijk verzoek zal leiden tot een beschikking in de zin van de AWB, hetgeen betekent dat ook beroep open staat voor het niet tijdig beslissen. Echter, hiervoor is geen expliciet termijn opgenomen. Dit betekent dat de redelijke termijn van toepassing is. Daarbij maakt de regeling wel duidelijk dat een dergelijk verzoek ter strekking heeft om eventuele schade te vergoeden die niet reeds gecompenseerd wordt in het besluit na de integrale beoordeling zoals vastgelegd in de Cathuisregeling of de OGS/tegemoetkomingsregeling. Dit houdt in dat het voor de invulling van de redelijke termijn niet onredelijk is om te beoordelen dat het gaat om ten minste 8 weken nadat een definitief besluit op grond van de Cathuisregeling of OGS/tegemoetkomingsregeling is verzonden, of 14 weken (6 en 8) nadat de vooraankondiging is gedaan.

¹² ECLI:NL:RVS:2013:1395 en ECLI:NL:RBLIM:2016:3739.

¹³ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2020-227.html>

SCT overleg

Crisisorganisatie - Kinderopvangtoeslag

20 mei 2021

Agenda SCT 20 mei 2021

*	Agendapunten:	Toegelicht door:	Opmerkingen:
1.	Mededelingen		
2.	Ter besluitvorming		
A.	Opschaling van CWS	5.1.2e	
3.	Ter bespreking		
A.	Stand van zaken 30k-regeling - Plan van aanpak ouders niet bereikt	5.1.2e	
B.	Stand van zaken uitvoering: 1. Rapportage/planning UHT	5.1.2e	
C.	Stand van zaken SR&B: 1. Ex-toeslagpartners 2. Planning SR&B Herstel 3. Planning en besluitvorming tot zomerreces	1. 2. 3. 5.1.2e	3. Nazending op planning
D.	Stand van zaken communicatie: 1. Communicatieplanning incl.omgevingsanalyse	5.1.2e	
4.	Ter informatie		
A.	Stand van zaken samenwerking Toeslagen en Gemeenten • Agenda en stukken stuurgroep 19 mei		
B.	Inzicht wettelijke termijnen en consequenties voor ouders	5.1.2e	

*Zie bijlage behorende bij
agendapunt 4B voor meer
toelichting*

4. Ter informatie

B. Inzicht wettelijke termijnen en consequenties
voor ouders

4B. Ter informatie | Beslistermijnen voor herstelregelingen I/II

Aanleiding

Vanuit verschillende kanten, waaronder dagblad Trouw, zijn vragen gesteld over de termijn waarbinnen ouders een definitieve beslissing over hun compensatie zouden moeten krijgen. Meer specifiek is gevraagd of UHT de deadline van juli voor ouders die zich voor juli 2020 hebben gemeld wel haalt. Dit heeft aanleiding gegeven voor onderstaande analyse.

Kernpunten

Beslistermijnen

- Uitgangspunt is dat de overheid op een verzoek tot het nemen van een besluit zo snel mogelijk beslist. Daarbij geldt altijd een termijn. Deze beslistermijn is van belang omdat aan verzoekers rechtsmiddelen ter beschikking staan om het bestuur aan te spreken tot het nemen van een besluit zodra de wettelijke termijn is verlopen.
- De beslistermijn is in beginsel 8 weken tenzij expliciet is voorzien in een andere of wanneer het – gelet op de aard van het besluit - onredelijk is dat een besluit binnen 8 weken wordt genomen. In ieder geval moet een verzoeker tijdig (binnen de geldende termijn) in kennis worden gesteld binnen welke termijn er dan wel beslist wordt.
- Sinds de Cathuisregeling bestaan er in het herstelproces – samengevat – drie verschillende verzoeken/beslissingen waarbij termijnen aan de orde zijn:
 - Ten eerste het voorlopig oordeel of er sprake is van een recht op €30.000,--. Ouders die zich voor 15 februari 2021 hebben gemeld, zouden per 1 mei 2021 een besluit moeten hebben ontvangen. Hier is overschrijding van de termijn eigenlijk niet aan de orde.
 - Ten tweede een beslissing naar aanleiding van de integrale beoordeling op grond van de Compensatieregeling, hardheidsregeling of O/GS-tegemoetkoming. Voor de O/GS en hardheidsregeling geldt dat een termijn van 12 maanden is opgenomen in de wet. Voor de hardheidsregeling geldt daarbij dat de termijn niet voor begin juli 2020 is gaan lopen. Voor de Cathuisregeling geldt waarschijnlijk vanwege het ontbreken van een expliciete wettelijke termijn een redelijke termijn van eveneens 12 maanden na het verzoek.
 - Ten derde kan een verzoek worden gedaan voor een beoordeling van aanvullende schadeposten bij de Commissie aanvullende schadevergoeding voor werkelijke schade. Er is geen termijn opgenomen voor de behandeling van een dergelijk verzoek, maar bij het vaststellen van de redelijke termijn zal de termijn van de integrale beoordeling mede in ogenschouw moeten worden genomen. Een redelijke termijn zal dus niet nogmaals 12 maanden zijn.
 - Voor de noodvoorziening geldt ten slotte – naar zijn aard – geen of een beperkt risico op termijnoverschrijding.
 - Op grond van de Algemene wet bestuursrecht.
 - Omdat in de Awir, kort gezegd, is bepaald dat verzoeken voor deze datum geacht worden op deze datum te zijn ingediend.
- De samenloop van de verschillende regelingen is complex, met name omdat de eerdere separate hersteltrajecten nu ineengevlochten lijken te zijn. Niet uitgesloten kan worden dat al termijnen zijn verlopen of voor juli verlopen, bijvoorbeeld omdat geen uitdrukkelijke termijn gold en daarom binnen een kortere redelijke termijn dan 12 maanden moest worden beslist. In ieder geval zal op 7 juli de beslistermijn verlopen voor verzoeken onder de hardheidsregeling ingediend voor 6 juli 2020.

4B. Ter informatie | Beslistermijnen voor herstelregelingen II/II

Gevolgen van overschrijding van de beslistermijn

- Aan overschrijding van beslistermijnen zijn gevolgen verbonden:
 - Burgers kunnen bij de rechter een rechtstreeks beroep (dus zonder voorafgaand bezwaar) instellen wegens niet-tijdig beslissen. Dit kan nadat een zogenoemde ingebrekestelling (verzoek tot spoedig nemen van een besluit) is verzonden en twee weken zijn verstreken.
 - De rechter kan, na een geslaagd beroep wegens niet-tijdig beslissen, een omvangrijke dwangsom opleggen. Een dergelijk dwangsom wordt over het algemeen vastgesteld op € 100,-- per dag met een maximum van € 15.000,--.
- Er is voor UHT beperkt handelingsperspectief bij een dreigende termijnoverschrijding. Het tijdig en zorgvuldig informeren van ouders waarvoor een termijnoverschrijding dreigt met daarbij een redelijke termijn waarbinnen op hun verzoek wordt beslist, is behulpzaam maar zal in ieder geval bij hardheid en OGS -waar de wet een harde termijn kent- de termijnoverschrijding niet ongedaan maken. Wel kan mogelijk een beroep op de rechter worden voorkomen. Het overschrijden van de termijn doet overigens niets af aan de rechtmatigheid van een genomen besluit.
- Uitgangspunt zou moeten zijn (blijven) om zo snel mogelijk en tegelijkertijd zorgvuldig tot compensatie te besluiten.
- Het is wel aan te bevelen om in nog op te stellen regelingen aandacht te hebben voor de termijnen. Hierbij is van specifiek belang de nog bij ministeriele regeling vast te stellen compensatieregeling op grond van artikel 49b Awir. De wettelijke herstelregelingen staan in verband met elkaar, maar de gestelde termijnen kunnen mogelijk – met name vanwege het ontbreken van verschillende termijnen – wel door elkaar heen lopen.

Gevraagd aan SCT: Kennisname van de notitie en toelichting in de bijlage.

Belasting
Belastingdienst

Wettelijke termijnen hersteloperatie Juni 2021

**Gevraagd aan het SCT:
bespreking**

Wettelijke termijnen | Waar staan we nu

De wettelijke termijn voor afgeven beschikking na integrale beoordeling is twaalf maanden

- Binnen 12 maanden nadat een ouder een verzoek heeft ingediend om compensatie dient een beschikking te worden gegeven.
- Na 6 maanden dient aan elke ouders een 'uitstelbrief' te worden verzonden.
- Verzoeken die zijn ingediend op of voor **6 juli 2020 dienen voor 7 juli 2021 volledig behandeld** te zijn.

Situatie korte termijn:

- Van ~ 6,000 ouders loopt de wettelijke beslistermijn met betrekking tot het afgeven van een beschikking na integrale beoordeling op 7 juli 2021 af. De verwachting is dat ongeveer ~ 3,000 ouders niet tijdig een beschikking zullen ontvangen.
- UHT rondt ongeveer 500 integrale beoordelingen per maand af en zodoende is de verwachting deze groep ouders allemaal in de tweede helft van dit jaar integraal worden beoordeeld en de laatste ouders uiterlijk eind 2021 een beschikking ontvangen.
- Voor de periode juli 2020 t/m december 2020 hebben zich nog eens ~ 3.000 ouders gemeld voor wie de beslistermijn eind 2021 zal aflopen. Bij het afronden van 500 integrale beoordelingen per maand zal deze groep uiterlijk juli 2022 beoordeeld zijn.
- We halen dus steeds voor een omvangrijke groep de beslistermijn niet. Dit valt op korte termijn niet te vermijden.

Situatie lange termijn:

- Tussen 4 december en 1 februari hebben zich ~8.600 ouders gemeld voor herstel en tot en met 20 mei 2021 hebben nog ~ 21.000 ouders zich gemeld. Voor al deze ouders geldt thans ook de wettelijke beslistermijn van twaalf maanden. We blijven dus achter de feiten aanlopen.

Juridische gevolgen

- Alleen met een wetswijziging kan worden voorkomen dat de wettelijke beslistermijn verloopt. Dat is voor de situatie op korte termijn niet mogelijk dus **deze termijnen gaan verlopen**.
- Het gevolg is dat burgers bij de rechter in **beroep kunnen gaan wegens het niet-tijdig nemen van een beslissing** door UHT. Zij hoeven hiervoor niet eerst in bezwaar te gaan. Dit kan nadat aan UHT **een ingebrekestelling** is verzonden en twee weken zijn verstreken.
- **De rechter kan UHT verplichten om op (korte termijn) een beslissing te nemen.** Daarnaast kan de **rechter op verzoek een dwangsom opleggen aan UHT.**

Voorstel

Aanpak voor de korte termijn

- Heldere spreeklijn richting ouders, Kamer en eventueel in rechtbank:

helaas hebben we het niet voor iedereen gered. Wel heeft iedereen een lichte toets gehad en toegang tot het nazorgteam. Daarnaast zijn er andere faciliteiten zoals het moratorium. De komende maanden zullen we iedereen voor wie de termijnen aflopen zo snel mogelijk alsnog een integrale beoordeling kunnen bieden.

- In overleg met UHT: een zo goed mogelijk perspectief bieden voor ouders met indicatie wanneer zij geholpen zullen worden. Hoe concreter hoe beter. We onderzoeken welke uitvoeringsconsequenties dit heeft en hoe concreet we kunnen worden.
- We onderzoeken ook of we met gemachtigden – die soms grotere groepen ouders bijstaan – in overleg kunnen treden over de termijnoverschrijdingen.

Ter bespreking

- **Willen we nog versnelde behandeling van ouders die nog geen 30k hebben gekregen?**

- Overwegingen:
 - dit zou de groep die nu nog het minste duidelijkheid heeft en daarmee een groot belang (ook bijvoorbeeld met betrekking tot een moratorium) kunnen versnellen.
 - Dit vertraagt een andere groep die ook een ingebrekestelling kan doen.
 - Het betreft een procesverstoring voor UHT.

- **Willen we – in aanvulling op het inhoudelijke verhaal – nog een extra tegemoetkoming doen richting deze groep, a la de 750 euro?**

- Overwegingen:
 - Het kan mogelijk een extra groep ouders ontmoedigen om ons in gebreke te stellen en kan helpen bij politieke druk en in de rechtzaal.
 - Het kan een ingebrekestelling niet voorkomen;
 - Het betreft een procesverstoring voor UHT en er moet extra beleid op gemaakt worden;
 - Hiervoor is geen financiële dekking en de vraag is of die – voor rechtmatigheid – tijdig kan worden gevonden.

- We onderzoeken nog de mogelijkheden om het proces van ingebrekestellingen, en daaropvolgende beroepen nog te stroomlijnen.

Overige aandachtspunten en langere termijn

Overige aandachtspunten

- Ook met een goede communicatie en eventueel stappen op korte termijn (aanpassing fifo, financiële compensatie) kunnen ouders ons in gebreke gaan stellen en is de verwachting dat dit ook zal gaan gebeuren. Het gaat hoe dan ook veel capaciteit bij SR&B (voor de zittingen) en UHT (voor de dossiervorming) vergen.

Stappen voor de langere termijn

- Voor nieuwe regelingen een realistische beslistermijn uitdrukkelijk onderdeel laten zijn van het opstellen van regelingen en aanpassingen.
- Onderzoeken of een aanpassing de beslistermijn voor ouders die zich hebben aangemeld na een bepaalde datum mogelijk is. Bijvoorbeeld een extra verlenging van zes maanden bij aanmelders na 1 juli 2021.
- De problemen met betrekking tot beslistermijnen betrekken bij de evaluatie van het proces bij UHT (splitsen crisisfase en 'helingsfase' bijvoorbeeld)

SCT overleg

Crisisorganisatie - Kinderopvangtoeslag

17 juni 2021

.....
.....

Agenda SCT 17 juni2021

*	Agendapunten:	Toegelicht door:	Opmerkingen:
1.	Mededelingen		
2.	Ter besluitvorming		
A.	Motie behandelen in 1 dag	5.1.2e	
B.	'U bent geen fraudeur'-brief en integrale beoordeling		
3.	Ter bespreking		
A.	Stand van zaken 30k-regeling 1. Dashboard		
B.	Stand van zaken uitvoering: 1. Rapportage/planning UHT		
C.	Stand van zaken SR&B: 1. Wettelijke termijnen – update nav SCT 10 juni		
D.	Stand van zaken communicatie: 1. Communicatieplanning incl.omgevingsanalyse		
4.	Ter informatie		
A.	Stand van zaken samenwerking Toeslagen en Gemeenten • Agenda en stukken stuurgroep 16 juni		
B.	Communicatie: voorstel planning ouderwebinars (en ondersteunende communicatie)		

Toeslagen
Belastingdienst

Wettelijke termijnen hersteloperatie

17 Juni 2021

**Gevraagd aan het SCT: Ter
besluitvorming**

Wettelijke termijnen | Waar staan we nu

De wettelijke termijn voor afgeven beschikking na integrale beoordeling is twaalf maanden

- Binnen 12 maanden nadat een ouder een verzoek heeft ingediend om compensatie dient een beschikking te worden gegeven.
- Verzoeken die zijn ingediend op of voor 6 juli 2020 dienen voor 7 juli 2021 volledig behandeld te zijn.

Situatie korte termijn:

- Van **8.103** ouders loopt de wettelijke beslistermijn met betrekking tot het afgeven van een beschikking na integrale beoordeling op 7 juli 2021 af. Per 15 juni waren hiervan **2078 ouders integraal beoordeeld**.
- UHT heeft in **Q1 2021 833** ouders integraal beoordeeld en in **Q2 795 ouders**.
- Voor **817** ouders aangemeld in Q3 2020 geldt dat de beslistermijn uiterlijk 31 september 2021 afloopt; (daarvan zijn **123 ouders beoordeeld per 15 juni**)
- Voor **3933** ouders aangemeld in Q4 2020 geldt dat de beslistermijn uiterlijk 31 december 2021 afloopt; (daarvan zijn **96 ouders integraal beoordeeld per 15 juni**)
- In Q1 2021 hebben zich **>17.500** ouders gemeld.
- We halen dus voor een omvangrijke groep de beslistermijn niet. Dit aantal gaat met ongewijzigd beleid sterk oplopen.

Juridische gevolgen

- Op korte termijn valt aldus niet te voorkomen dat **termijnen gaan verlopen**.
- Het gevolg is dat burgers bij de rechter in **beroep kunnen gaan wegens het niet-tijdig nemen van een beslissing** door UHT. Zij hoeven hiervoor niet eerst in bezwaar te gaan. Dit kan nadat aan UHT **een ingebrekestelling** is verzonden en twee weken zijn verstreken.
- **De rechter kan UHT verplichten om op (korte termijn) een beslissing te nemen**. Vanuit de rechtspraak is de richtlijn dat een termijn van 2 weken wordt opgelegd. Daarnaast kan de **rechter op verzoek een dwangsom opleggen aan UHT**.

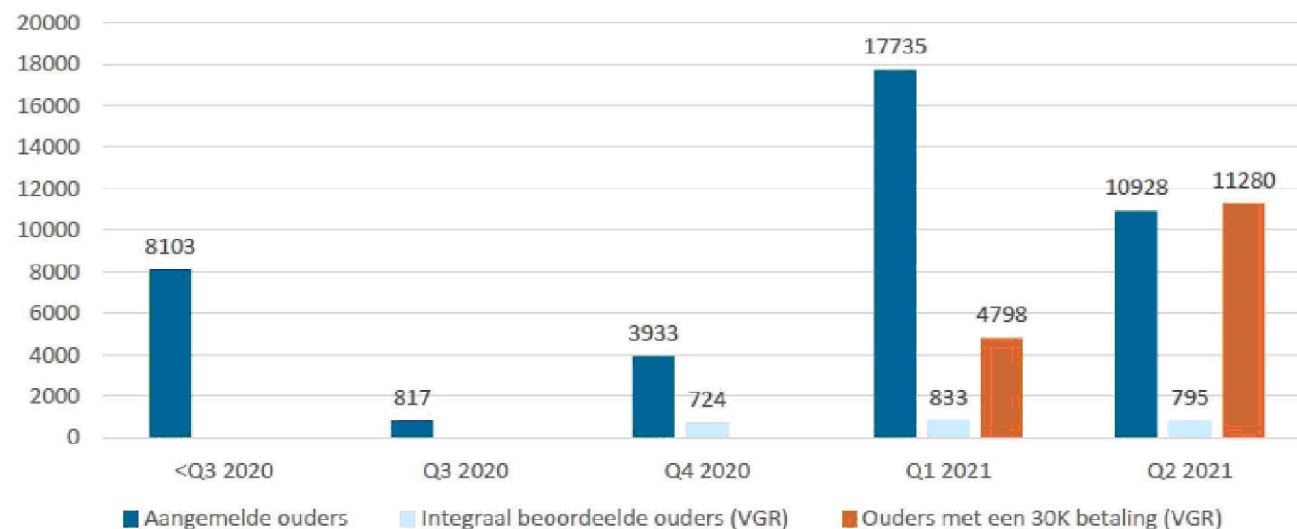
Cijfermatige onderbouwing (1)

Peildatum: 15 juni 2021

Ontwikkeling aantal aangemelde ouders | **aanmeldingen per kwartaal en beoordelingen per kwartaal**

41.924 ouders (peildatum 15-06-2021) aangemeld ten opzichte van 8300 - 12300 opgenomen in de VGR

Hieronder per kwartaal het aantal aangemelde ouders. Vanaf Q4 2020 is de productie van integrale beoordelingen toegevoegd en de productie van de Catshuisregeling

- Aantallen (integraal beoordeeld en Catshuisregeling) kunnen niet bij elkaar opgeteld worden. Het is mogelijk dat een ouder een 30K betaling heeft ontvangen en integraal beoordeeld is.

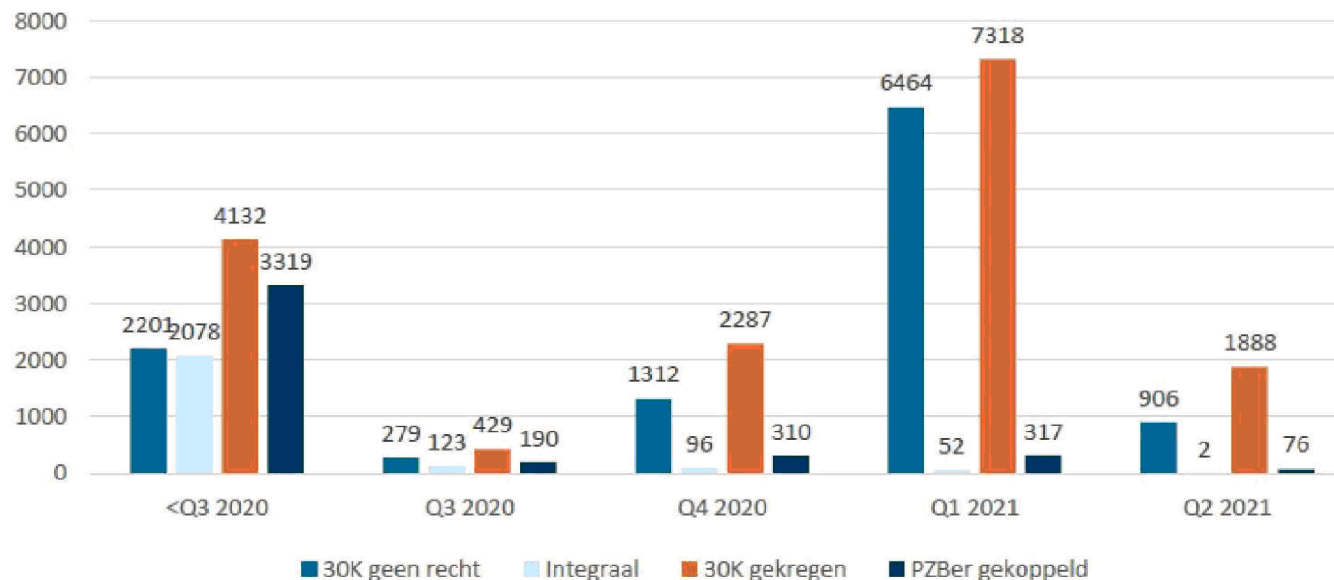
Cijfermatige onderbouwing (2)

Peildatum: 15 juni 2021

Ontwikkeling aantal aangemelde ouders | inzicht per kwartaal in het aantal beoordelingen

De aangemelde ouders opgedeeld in categorieën geeft beter inzicht in de voortgang. Een ouder kan in meer dan één categorie voorkomen

- Er zijn ruim 37.000 ouders die nog niet gekoppeld zijn aan een PZB'er. Van deze ouders hebben ruim 24.000 ouders een Catshuis beoordeling gehad
- Aantallen kunnen niet bij elkaar opgeteld worden. Het is mogelijk dat een ouder 30k heeft ontvangen én integraal beoordeeld is én een PZB'er heeft.
- In <Q3 2020 hebben zich 8103 ouders gemeld. Hiervan hebben 1741 ouders een integrale beoordeling gehad
- Integraal beoordeeld kan ook betekenen dat een ouder geen recht heeft op KOT compensatie

Consequenties korte termijn

Ingebrekestelling gevolgd door gang naar de rechter stevige gevolgen voor proces binnen UHT

- UHT hanteert nu zoveel als mogelijk het fifo-principe; de ouders die zich als eerst hebben gemeld, komen als eerst aan de beurt voor een integrale beoordeling. Dit **principe staat momenteel onder druk** omdat ouders die in acute nood verkeren, terecht voorrang krijgen.
- Bij een door de rechter opgelegde beslistermijn is UHT **genoodzaakt om ouders met voorrang te behandelen**. Indien een grote groep ouders op deze manier via de rechter een beslissing afdwingt, verstoort dit het proces in sterke mate. Het is tegelijkertijd een recht voor ouders om een beroep op de rechter te doen. Behandeling van beroepen legt een **aanvullend capaciteitsbeslag** op UHT.
- We staan aldus voor drie uitdagingen:
 - i. het zo klein mogelijk houden van de groep ouders van wie de beslistermijn afloopt
 - ii. zoveel als mogelijk proberen te voorkomen dat ouders een ingebrekestelling sturen
 - iii. Zoveel als mogelijk voorkomen dat ouders een (succesvol) beroep doen op de rechter

Procesvoorstel UHT: perspectief bieden

Perspectief

Met het bieden van een concreet vooruitzicht op beoordeling is denkbaar dat ouders geen toegevoegde waarde meer zien in het versturen van een ingebrekestelling of een gang naar de rechter. Dit heeft het meeste effect indien het perspectief zo concreet mogelijk en zo vroeg mogelijk kan worden geboden en in ieder geval voordat de beslistermijn van een ouder afloopt.

De planning op de website van Toeslagen Herstel biedt ten aanzien van de integrale beoordeling nu oppervlakkig inzicht, en beperkt inzicht voor individuele ouders. Er wordt voor de integrale beoordeling uitsluitend gemeld hoeveel ouders in een bepaalde periode integraal worden beoordeeld.

Dit zal, per 1 juli, worden verbeterd. **Op de website van UHT zal een module worden geplaatst waarbij een ouder, op individuele basis, kan nagaan in welke maand een ouder een PZB-er krijgt en daarmee de integrale behandeling start.**

NB. Niet valt uit te sluiten dat een perspectief waarbij de start van de behandeling relatief ver in de toekomst ligt voor ouders aanleiding vormt actie te ondernemen. Tegenvallers in de planning doen afbreuk aan het geboden perspectief.

Procesvoorstel UHT: met voorrang behandelen

Geboden perspectief zal niet in alle gevallen voorkomen dat ouders een ingebrekestelling sturen en naar de rechter gaan. Een beroep op de rechter zal naar verwachting in (vrijwel) alle gevallen slagen. De rechter zal een korte beslistermijn geven, al dan niet gecombineerd met het opleggen van een dwangsom.

We gaan een rechterlijke vonnis altijd uitvoeren door een ouder met voorrang te behandelen. We accepteren niet bij voorbaat dat we een dwangdom verbeuren, maar kunnen het met een hele korte beslistermijn van de rechter niet bij voorbaat voor 100% uitsluiten.

Ter besluitvorming; wanneer zou UHT een ouder met voorrang moeten oppakken?

Voorkeursoptie van UHT

UHT wacht een rechterlijk vonnis af. UHT zal na een vonnis van de rechter met een korte beslistermijn de integrale beoordeling vrijwel onmiddellijk starten. Een ouder zal als urgent worden aangemerkt. Dit betekent dat de casus binnen 1 werkdag wordt opgepakt. De norm is een maximale verwerkingstijd van 28 dagen.

Nadeel is dat een vonnis van de rechter ten aanzien van de beslistermijn naar verwachting tot negatieve publiciteit zal leiden en door die publiciteit mogelijk een aanzuigende werking heeft. De relatie met de ouder kan een knauw oplopen en de behandeling van een beroep kost capaciteit. Voordeel is dat de verstoring van FIFO mogelijk wordt beperkt doordat een gang naar de rechter een hogere drempel kent dan de alternatieven.

Er zijn 2 alternatieve momenten wanneer UHT een beoordeling met voorrang kan starten:

1. Gedurende de termijn van de ingebrekestelling, voor de indiening van een beroep bij de rechter;
 - Een IGS is relatief laagdrempelig en het signaal dat een IGS tot voorrang leidt kan een aanzuigende werking hebben;
 - + mogelijke publicitaire gevolgen van een negatief vonnis van de rechter worden voorkomen;
 - + capaciteitsbeslag van de behandeling van een beroep wordt voorkomen.
2. Het moment dat een ouder de zaak aanhangig maakt bij de rechter maar voordat de rechter een oordeel heeft gegeven.
 - + Een beroep op de rechter is minder laagdrempelig dan een IGS, dus de aanzuigende werking is mogelijk beperkter dan alternatief 1;
 - + Een negatief vonnis wordt voorkomen.
 - + capaciteitsbeslag van de behandeling van een beroep wordt voorkomen.
 - De relatie met de ouder kan een knauw oplopen.

Overige aspecten

De lange termijn

- Gezien de snelheid in het huidige proces t.o.v. het aantal aangemelde ouders is het de verwachting dat de problematiek rondom de wettelijke termijnen zal blijven spelen.
- Het vergroten van het personeelsbestand en andere versnellingen/aanpassingen van het proces zijn onvermijdelijk
- Wetswijziging om de beslistermijn te verlengen of om de beslistermijnen anders in te delen, worden onderzocht maar zijn niet op korte termijn beschikbaar.

Toeslagen
Belastingdienst

Wettelijke termijnen hersteloperatie

17 Juni 2021

**Gevraagd aan het SCT: Ter
besluitvorming**

Wettelijke termijnen | Waar staan we nu

De wettelijke termijn voor afgeven beschikking na integrale beoordeling is twaalf maanden

- Binnen 12 maanden nadat een ouder een verzoek heeft ingediend om compensatie dient een beschikking te worden gegeven.
- Verzoeken die zijn ingediend op of voor 6 juli 2020 dienen voor 7 juli 2021 volledig behandeld te zijn.

Situatie korte termijn:

zelen? -

- Van **8.103** ouders loopt de wettelijke beslistermijn met betrekking tot het afgeven van een beschikking na integrale beoordeling op 7 juli 2021 af. Per 15 juni waren hiervan **2078 ouders integraal beoordeeld**.
- UHT heeft in **Q1 2021 833** ouders integraal beoordeeld en in **Q2 795 ouders**.
- Voor **817** ouders aangemeld in Q3 2020 geldt dat de beslistermijn uiterlijk 31 september 2021 afloopt; (daarvan zijn **123 ouders beoordeeld per 15 juni**)
- Voor **3933** ouders aangemeld in Q4 2020 geldt dat de beslistermijn uiterlijk 31 december 2021 afloopt; (daarvan zijn **96 ouders integraal beoordeeld per 15 juni**)
- In Q1 2021 hebben zich **>17.500** ouders gemeld.
- We halen dus voor een omvangrijke groep de beslistermijn niet. Dit aantal gaat met ongewijzigd beleid sterk oplopen.

Juridische gevolgen

- Op korte termijn valt aldus niet te voorkomen dat **termijnen gaan verlopen**.
- Het gevolg is dat burgers bij de rechter in **beroep kunnen gaan wegens het niet-tijdig nemen van een beslissing** door UHT. Zij hoeven hiervoor niet eerst in bezwaar te gaan. Dit kan nadat aan UHT **een ingebrekestelling** is verzonden en twee weken zijn verstreken.
- **De rechter kan UHT verplichten om op (korte termijn) een beslissing te nemen**. Vanuit de rechtspraak is de richtlijn dat een termijn van 2 weken wordt opgelegd. Daarnaast kan de **rechter op verzoek een dwangsom opleggen aan UHT**.

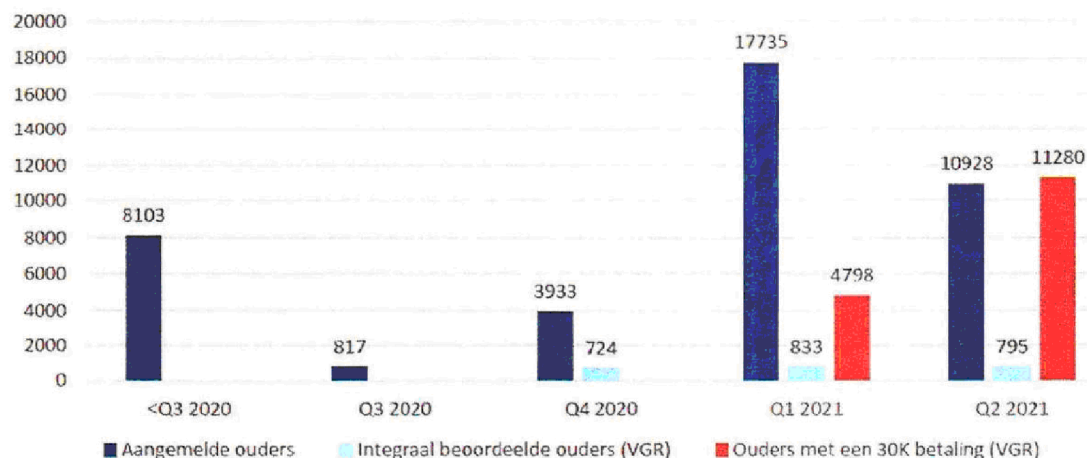
Cijfermatige onderbouwing (1)

Peildatum: 15 juni 2021

Ontwikkeling aantal aangemelde ouders | aanmeldingen per kwartaal en beoordelingen per kwartaal

41.924 ouders (peildatum 15-06-2021) aangemeld ten opzichte van 8300 - 12300 opgenomen in de VGR

Hieronder per kwartaal het aantal aangemelde ouders. Vanaf Q4 2020 is de productie van integrale beoordelingen toegevoegd en de productie van de Catshuisregeling

- Aantallen (integraal beoordeeld en Catshuisregeling) kunnen niet bij elkaar opgeteld worden. Het is mogelijk dat een ouder een 30K betaling heeft ontvangen en integraal beoordeeld is.

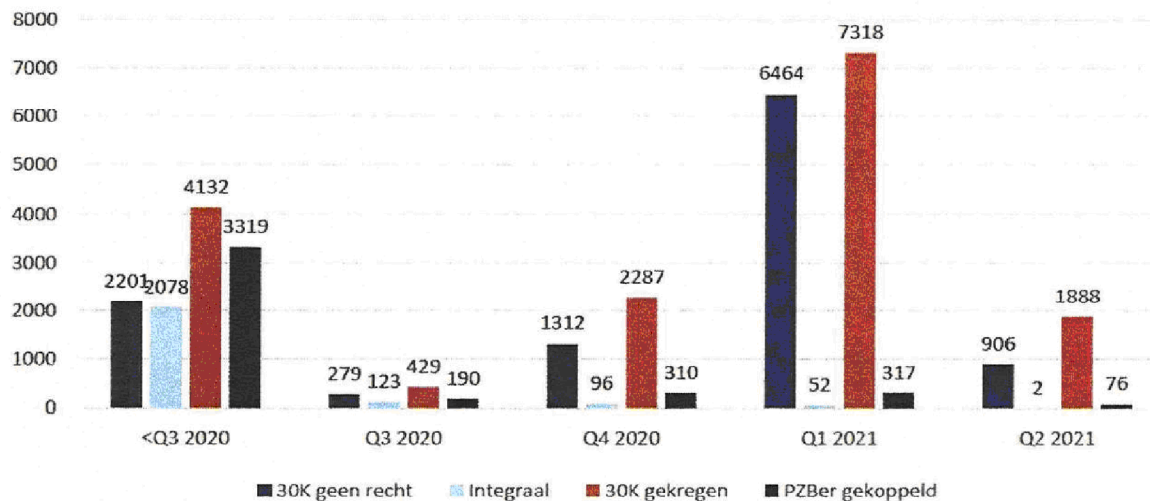
Cijfermatige onderbouwing (2)

Peildatum: 15 juni 2021

Ontwikkeling aantal aangemelde ouders | inzicht per kwartaal in het aantal beoordelingen

De aangemelde ouders opgedeeld in categorieën geeft beter inzicht in de voortgang. Een ouder kan in meer dan één categorie voorkomen

- Er zijn ruim 37.000 ouders die nog niet gekoppeld zijn aan een PZB'er. Van deze ouders hebben ruim 24.000 ouders een Catshuis beoordeling gehad
- Aantallen kunnen niet bij elkaar opgeteld worden. Het is mogelijk dat een ouder 30k heeft ontvangen én integraal beoordeeld is én een PZB'er heeft.
- In <Q3 2020 hebben zich 8103 ouders gemeld. Hiervan hebben 1741 ouders een integrale beoordeling gehad
- Integraal beoordeeld kan ook betekenen dat een ouder geen recht heeft op KOT compensatie

Consequenties korte termijn

Ingebrekestelling gevolgd door gang naar de rechter stevige gevolgen voor proces binnen UHT

- UHT hanteert nu zoveel als mogelijk het fifo-principe; de ouders die zich als eerst hebben gemeld, komen als eerst aan de beurt voor een integrale beoordeling. Dit **principe staat momenteel onder druk** omdat ouders die in acute nood verkeren, terecht voorrang krijgen.
- Bij een door de rechter opgelegde beslistermijn is UHT **genoodzaakt om ouders met voorrang te behandelen**. Indien een grote groep ouders op deze manier via de rechter een beslissing afdwingt, verstoort dit het proces in sterke mate. Het is tegelijkertijd een recht voor ouders om een beroep op de rechter te doen. Behandeling van beroepen legt een **aanvullend capaciteitsbeslag** op UHT.
- We staan aldus voor drie uitdagingen:
 - i. het zo klein mogelijk houden van de groep ouders van wie de beslistermijn afloopt
 - ii. zoveel als mogelijk proberen te voorkomen dat ouders een ingebrekestelling sturen
 - iii. Zoveel als mogelijk voorkomen dat ouders een (succesvol) beroep doen op de rechter

Waar is dat?

Procesvoorstel UHT: perspectief bieden

Perspectief

Met het bieden van een concreet vooruitzicht op beoordeling is denkbaar dat ouders geen toegevoegde waarde meer zien in het versturen van een ingebrekestelling of een gang naar de rechter. Dit heeft het meeste effect indien het perspectief zo concreet mogelijk en zo vroeg mogelijk kan worden geboden en in ieder geval voordat de beslistermijn van een ouder afloopt.

De planning op de website van Toeslagen Herstel biedt ten aanzien van de integrale beoordeling nu oppervlakkig inzicht, en beperkt inzicht voor individuele ouders. Er wordt voor de integrale beoordeling uitsluitend gemeld hoeveel ouders in een bepaalde periode integraal worden beoordeeld.

Dit zal, per 1 juli, worden verbeterd. **Op de website van UHT zal een module worden geplaatst waarbij een ouder, op individuele basis, kan nagaan in welke maand een ouder een PZB-er krijgt en daarmee de integrale behandeling start.**

NB. Niet valt uit te sluiten dat een perspectief waarbij de start van de behandeling relatief ver in de toekomst ligt voor ouders aanleiding vormt actie te ondernemen. Tegenvallers in de planning doen afbreuk aan het geboden perspectief.

Procesvoorstel UHT: met voorrang behandelen

Geboden perspectief zal niet in alle gevallen voorkomen dat ouders een ingebrekestelling sturen en naar de rechter gaan. Een beroep op de rechter zal naar verwachting in (vrijwel) alle gevallen slagen. De rechter zal een korte beslistermijn geven, al dan niet gecombineerd met het opleggen van een dwangsom.

We gaan een rechterlijke vonnis altijd uitvoeren door een ouder met voorrang te behandelen. We accepteren niet bij voorbaat dat we een dwangsom verbeuren, maar kunnen het met een hele korte beslistermijn van de rechter niet bij voorbaat voor 100% uitsluiten.

Ter besluitvorming; wanneer zou UHT een ouder met voorrang moeten oppakken?

Voorkeursoptie van UHT

UHT wacht een rechterlijk vonnis af. UHT zal na een vonnis van de rechter met een korte beslistermijn de integrale beoordeling vrijwel onmiddellijk starten. Een ouder zal als urgent worden aangemerkt. Dit betekent dat de casus binnen 1 werkdag wordt opgepakt. De norm is een maximale verwerkingstijd van 28 dagen.

Nadeel is dat een vonnis van de rechter ten aanzien van de beslistermijn naar verwachting tot negatieve publiciteit zal leiden en door die publiciteit mogelijk een aanzuigende werking heeft. De relatie met de ouder kan een knauw oplopen en de behandeling van een beroep kost capaciteit. Voordeel is dat de verstoring van FIFO mogelijk wordt beperkt doordat een gang naar de rechter een hogere drempel kent dan de alternatieven.

Er zijn 2 alternatieve momenten wanneer UHT een beoordeling met voorrang kan starten:

1. Gedurende de termijn van de ingebrekestelling, voor de indiening van een beroep bij de rechter;
 - Een IGS is relatief laagdrempelig en het signaal dat een IGS tot voorrang leidt kan een aanzuigende werking hebben;
 - + mogelijke publicitaire gevolgen van een negatief vonnis van de rechter worden voorkomen;
 - + capaciteitsbeslag van de behandeling van een beroep wordt voorkomen.
2. Het moment dat een ouder de zaak aanhangig maakt bij de rechter maar voordat de rechter een oordeel heeft gegeven.
 - + Een beroep op de rechter is minder laagdrempelig dan een IGS, dus de aanzuigende werking is mogelijk beperkter dan alternatief 1;
 - + Een negatief vonnis wordt voorkomen.
 - + capaciteitsbeslag van de behandeling van een beroep wordt voorkomen.
 - De relatie met de ouder kan een knauw oplopen.

Overige aspecten

De lange termijn

- Gezien de snelheid in het huidige proces t.o.v. het aantal aangemelde ouders is het de verwachting dat de problematiek rondom de wettelijke termijnen zal blijven spelen.
- Het vergroten van het personeelsbestand en andere versnellingen/aanpassingen van het proces zijn onvermijdelijk
- Wetswijziging om de beslistermijn te verlengen of om de beslistermijnen anders in te delen, worden onderzocht maar zijn niet op korte termijn beschikbaar.

Standpuntbepaling dwangsommen

Aanleiding

Op 21 juni jl. is aan de orde gekomen dat een deel van de ouderpopulatie niet-tijdig een compensatie ontvangt. Het gaat om ongeveer 6.000 ouders. Door de overschrijding van de wettelijke beslistermijn kunnen ouders naar UHT een ingebrekestelling sturen. Als UHT niet-tijdig beslist is UHT mogelijk een dwangsom verschuldigd.

In voorbereiding op een toenemende aantal (te verwachten) ingebrekestellingen heeft Vaktechniek/UHT het standpunt juridisch uitgewerkt voor eenheid in uitvoering en beleid. Bij de uitwerking bestaan 'drie visies/juridische opvattingen'.

Beslispunt:

Gaat u akkoord dat UHT met het standpunt van Vaktechniek om visie 1 toe te passen? Dit betekent dat UHT overgaat tot uitbetaling van een dwangsom als bedoeld in art. 12 Awir als zij in gebreke wordt gesteld voor het te laat beslissen op een herstel/compensatieverzoek? **Wat is de inschatting t.a.v. de dwangsom van de AWB? Aangezien het bij UHT niet om "reguliere" tegemoetkomingen gaat.**

Dwangsomregeling op hoofdlijnen

- De maximale te verbeuren dwangsom op grond van de Awb is € 1.440. De dwangsomregeling van de Awb is niet van toepassing op beschikkingen van Belastingdienst/Toeslagen (B/T).
- De maximale te verbeuren dwangsom op grond van de Awir is € 100. Deze "kleine dwangsomregeling" is alleen van toepassing op de definitieve beschikkingen van B/T en het bezwaar daartegen.
- Alle beschikkingen van UHT hebben een definitief karakter m.u.v. van de afkoelingsperiode. De beschikkingen van de Commissie Werkelijke Schade en Bezwaarschriftenadviescommissie hebben eveneens een definitief karakter.
- Bij de Wet hardheidsaanpassing Awir is geen specifieke aandacht besteed aan de vraag of de dwangsomregeling van de Awir ook geldt voor beschikkingen van UHT.
- De Awir is op dit punt niet duidelijk.
- **HIER ook het gerechtelijke traject noemen met andere uitkomst**

Achtergrond

Achtergrond

- In artikel 11, lid 1, Awir staat dat “de bepalingen van [hoofdstuk 2; waaronder artikel 12] gelden voor de inkomensafhankelijke regelingen waarvan de uitvoering bij die regeling is opgedragen aan de Belastingdienst/Toeslagen”. Volgens lid 2 van dit artikel wordt “onder Belastingdienst/Toeslagen [...] verstaan: het organisatieonderdeel van de rijksbelastingdienst dat is belast met het toekennen, uitbetalen en terugvorderen van tegemoetkomingen”.
- Artikel 12 Awir bepaalt dat de dwangsomregeling van de Awb niet van toepassing is, met uitzondering van de tegemoetkoming als bedoeld in artikel 14 Awir.
- In artikel 14 staat dat “een tegemoetkoming op aanvraag toegekend door B/T”. Uit de parlementaire geschiedenis volgt dat hiermee wordt bedoeld op de definitieve toeslagbeschikking.
- Een tegemoetkoming is in artikel 1, lid 1, onderdeel h, Awir gedefinieerd als een financiële bijdrage op grond van een inkomensafhankelijke regeling. Uit de parlementaire geschiedenis volgt dat met de term tegemoetkoming is gekozen voor een neutrale term voor uitkeringen die onder de reikwijdte van de Awir vallen.
- De term tegemoetkoming wordt door de wetgever ook gebruikt bij de hardheidsregeling (art. 49 Awir) en de O/GS-tegemoetkomingsregeling (art. 49c Awir).
- Voor de compensatieregeling (art. 49b Awir) wordt echter de term “compensatie” gebruikt.

Drie mogelijke standpunten dwangsom

Visie 1

- Hoofdstuk 2 bevat de procedureregels die gelden voor B/T in de uitvoering van het toeslagenproces. Als het standpunt wordt ingenomen dat UHT is uitgezonderd van de dwangsomregeling van de Awb op grond van de Awir dan betekent dit dat de proceduregels van hoofdstuk 2 van toepassing zijn op UHT. Dit impliceert het standpunt dat UHT belast is met de uitvoering van tegemoetkomingen op grond van een inkomensafhankelijke regeling (artikel 11 Awir). Als dit standpunt wordt gevolgd, is het vanuit systematisch oogpunt vervolgens slecht verdedigbaar dat artikel 14 Awir waarin alleen staat vermeldt “definitieve tegemoetkomingen” niet zou gelden voor UHT. Bovendien vinden de compensatiebeschikkingen hun oorsprong in onjuist vastgestelde kinderopvangtoeslagbeschikkingen.

Visie 2

- Uit de parlementaire geschiedenis volgt dat artikel 14 Awir ziet op de toekenning van de definitieve toeslag. Gelet op de bijzondere aard van de compensatieregelingen van Hoofdstuk 5, namelijk compensatie van aangedaan onrecht, is geen sprake van een beschikking als bedoeld in artikel 14 Awir. Het grote bezwaar tegen deze visie is de tegenstrijdige gedachte dat enerzijds de Awir-dwangsomregeling wel van toepassing is, maar “de kleine dwangsom” zelf niet (zie visie 1).

Visie 3

- Op grond van een strikte grammaticale lezing van artikel 11 Awir kan ook worden geconcludeerd dat hoofdstuk 2 niet van toepassing is op UHT. UHT voert namelijk strikt genomen geen inkomensafhankelijke regeling uit, maar een compensatieregeling, op grond van de Awir. Het standpunt kan ook worden verdedigd dat naar zijn aard de compensatieregelingen geen tegemoetkomingen zijn, welke term bovendien niet wordt gebruikt in art. 49b Awir. Dit betekent dat de reguliere dwangsombepalingen van de Awb van toepassing zijn.

Voorstel & impact

Voorstel

- Het voorstel is om visie 1 te volgen en artikel 11 en artikel 12 Awir zo te begrijpen dat de uitvoering van alle tegemoetkomingsregelingen ook hieronder vallen. Daarmee vallen alle definitieve compensatiebeschikkingen onder het bereik van de "kleine dwangsom".
- Dit betekent dus dat UHT een dwangsom zal verbeuren van €10 per week voor elke week dat het in verzuim is met een maximum van € 100.

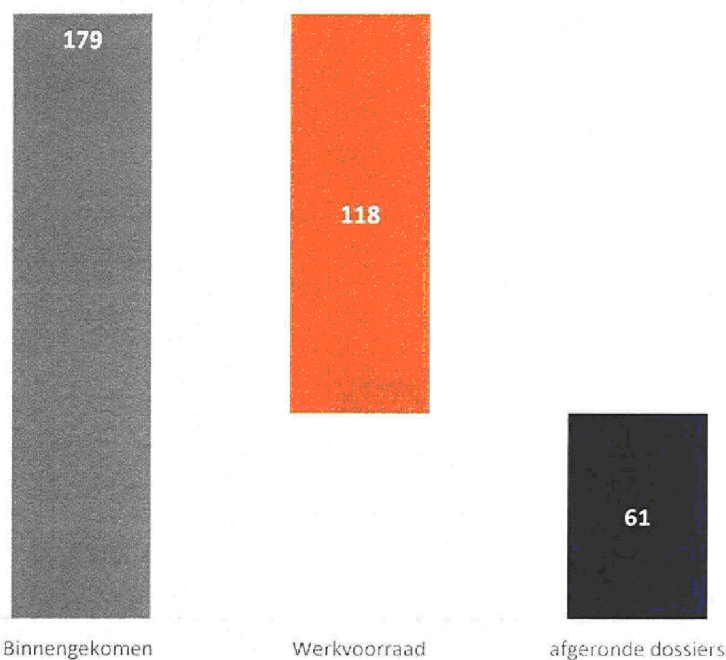
Impact

- Bij benadering is de verwachting dat 6.000 integrale beoordelingen niet binnen de termijn zullen worden beoordeeld door UHT. De geraamde budgettaire gevolgen op korte termijn zijn dat UHT € 60.000 per week aan dwangsomvergoedingen kan uitbetalen **met een maximum van € 600.000**. Daarnaast is UHT ingeval een gemachtigde rechtsbijstand verleent aan de ouder een proceskostenvergoeding verschuldigd.
- Ouders en/of gemachtigden kunnen beroepsprocedures aanhangig maken bij de bestuursrechter en (deels) een ander standpunt innemen wegens het niet-tijdig beslissen.
- Als de reguliere dwangsomregeling uit de Awb van toepassing is (visie 3), zal de budgettaire impact aanzienlijk hoger zijn. De Awb-dwangsom loopt op van € 23 per dag (eerste 14 dagen), naar € 35 per dag (14 dagen daarna), naar € 45 per dag (overige 14 dagen) waardoor de verschuldigde dwangsom max € 1.440 bedraagt, **voor de totaalpopulatie betreft dit dan maximaal € 8.640.000**.
- Ouders kunnen na een ingebrekestelling wegens niet-tijdig beslissen beroep bij de bestuursrechter instellen die ook zelfstandig een dwangsom kan opleggen van € 100 per dag met een maximum van € 15.000. **Dit betekent dat de financiële consequentie groter kan zijn. Op voorhand valt niet in te schatten welke conclusie de rechter trekt.**

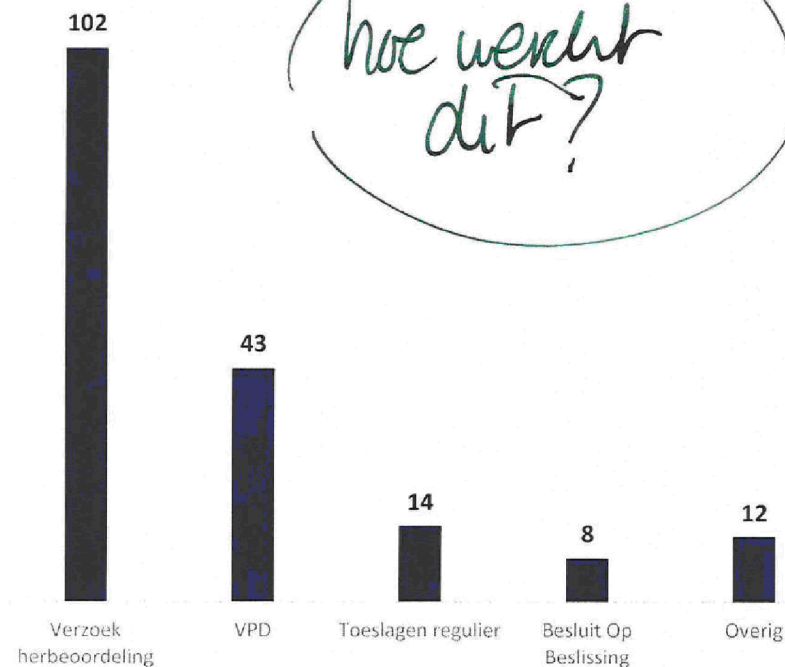

2.2 Ingebrekestelling (IGS) | Overzicht ontvangen ingebrekestelling

Instream IGS

Aantal IGS per soort

Handmatig
gegenereerde data

2.2 Ingebrekestelling (IGS) | Overzicht ontvangen ingebrekestelling

	Instroom	Voorraad		Realisatie		Prognose Q3
	Deze week	Huidige	Δ Vorige week	Totaal	Δ Vorige week	Totaal
Instroom	12					
Openstaande dossiers		118	-16			
Binnen termijn		7	+7			
Buiten termijn		111	-22			
Afgeronde dossiers				61	+28	79
Verzoek herbeoordeling				49	+27	
VPD				1	0	
Toeslag regulier				0	0	
Uitkomst Catshuisregeling				4	+2	
Overig				7	-1	

Alle IGS-en die instromen sinds Q3 worden direct en binnen de termijn in behandeling genomen. Dat betekent concreet dat ouder een ontvangstbevestiging krijgt (tel en brief). Werkvoorraad betreft oude IGS-en van voor inrichting team en proces. Vaak is gebrek al hersteld inmiddels, voor de gevallen waarin dat niet zo is wordt nu een voorstel voor behandeling gemaakt.

2.3 Bezwaar | Overzicht ontvangen bezwaarschriften per regeling

Onderverdeling van de bezwaren

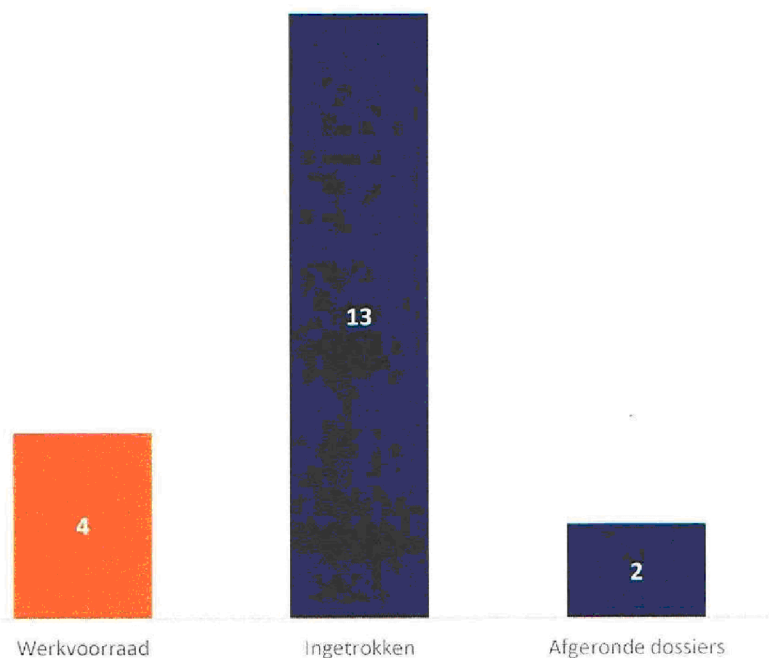

UHT-Statusrapportage t.b.v. SCT | 2021 | Week 32 | Peildatum: 12-08-2021

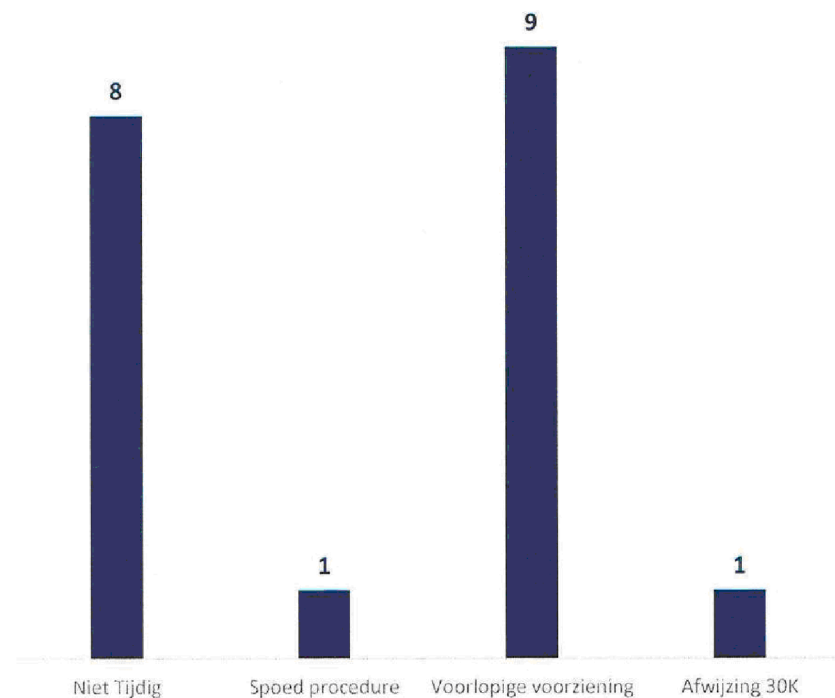

2.4 Beroep | Overzicht ontvangen Beroepen

Ontvangen beroepen

Soort beroepen

UHT-Statusrapportage t.b.v. SCT | 2021 | Week 32 | Peildatum: 12-08-2021

2.4 Beroep | Overzicht ontvangen beroepen

Handmatig gegenereerde data

	Instroom	Voorraad		Realisatie		Prognose Q3
	Deze week	Huidige	Δ Vorige week	Totaal	Δ Vorige week	Totaal
Instroom	2					
Werkvoorraad		4	-1			
Behandelde dossiers				15	+1	26
Niet ontvankelijk				2	+1	
Ingetrokken				13	0	

Toelichting

- Weinig beroepen binnen, beginfase, proces in opbouw. In alle lopende zaken in afwachting van rechtbank / planning eventuele zitting. Procestermijnen bij rb worden gehaald.

TER BESPREKING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

5.1.2e

20/9

nota

Dwangsommen bij niet-tijdig beschikken door UHT

de VOR hebben aangegeven
dat dit nog moet worden
besloten!

Aanleiding

Voor de zomer is de vraag aan de orde geweest of bij het niet tijdig nemen (binnen ten hoogste 12 maanden¹) van een beslissing door UHT met betrekking tot de herstelregelingen op grond van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) een dwangsom verschuldigd is.

Door SR&B, DGFZ en UHT is hierover gesproken en uiteindelijk is het standpunt ingenomen dat er geen dwangsom verschuldigd is. Naar aanleiding van bezwaren zijn vragen opgekomen over deze conclusie. Naar aanleiding hiervan is opnieuw gekeken of het eerder ingenomen standpunt nog steeds kan worden onderschreven.

Toeslagen, DGFZ en DJZ (advies is als bijlage opgenomen) komen tot de conclusie dat het eerder ingenomen standpunt weliswaar verdedigbaar is (er zijn meerdere interpretaties van de wet denkbaar) maar dat het, ook gelet op de context, toch onwaarschijnlijk is dat een rechter dit standpunt zal volgen.

Dat betekent dat een rechter naar verwachting zal oordelen dat een dwangsom van ten hoogste €1442,- verschuldigd is als door UHT op een verzoek van de ouder voor herstel na meer dan 12 maanden wordt beslist. Hetzelfde geldt onder meer voor het niet tijdig nemen van een beslissing op bezwaar.

Deze notitie strekt ertoe u over deze problematiek en een mogelijk aantal routes te informeren.

Kern

- Eerder zijn 3 mogelijkheden voor een uitleg van de dwangsomregeling in relatie tot de herstelregelingen in de Awir uitgewerkt:
 - Geen dwangsom;
 - De bijzondere dwangsomregeling in de Awir van ten hoogste €100;²
 - De generieke dwangsom in de Awb van ten hoogste €1442.

¹ Mits UHT tijdig uitstel tot 12 maanden communiceert aan ouders. De termijn is namelijk 6 maanden met mogelijkheid van 6 maanden uitstel.

² Ex artikel 12 Awir

**Directie Strategie,
Recht en Beleid i.o.**

Inlichtingen

5.1.2.e

T 5.1.2.e

5.1.2e@minfin.nl

Direct contact

5.1.2.e

M 5.1.2.e

5.1.2.e

Auteur

5.1.2.e

Datum

29 september 2021

Notanummer

2021-0000195133

Bijlagen

Advies DJZ

- Uiteindelijk is het standpunt ingenomen dat geen dwangsom verschuldigd zou zijn. Dat standpunt is naar aanleiding van bezwaren opnieuw tegen het licht gehouden. **Het standpunt dat toch een dwangsom op grond van de Awb verschuldigd is, wordt nu door TSL en DGFZ het meest waarschijnlijk oordeel van de rechter geacht. DJZ sluit zich hierbij aan in haar spoedadvies (bijlage).**
- Kort gezegd is 'het verschuldigd zijn van een dwangsom' een gevolg van de letterlijke lezing van de Awir en sluit 'het standpunt van geen dwangsom verschuldigd zijn' meer aan bij de bedoeling van de bepaling van de Awir en de wetsgeschiedenis. Al met al verwachten wij dat de rechter de eenvoudige letterlijke lezing zal volgen, ook nu dat in een financieel voordeel voor de ouder resulteert terwijl de andere benadering meer motivering vergt en vervolgens tot een afwijzing van de ouder moet leiden. Daarnaast zal de rechter bij onduidelijkheid in de wetgeving het oordeel altijd ten voordele van de burger uitleggen.
- Het gaat hier om het recht van burger op tijdige besluitvorming, conform onze eigen toezeggingen (inc. termijnen genoemd in de wet- en regelgeving) en het recht om dat af te kunnen dwingen, en de Staat een (financiële) prikkel te kunnen geven om dit te bewerkstelligen. De dwangsom is daarmee een vorm van rechtsbescherming voor de burger.
- De bepaling in de Awir op grond waarvan in bepaalde gevallen geen dwangsom of een beperkte dwangsom geldt, is ouder dan de herstelregelingen. Bij de introductie van herstelregelingen is die bepaling niet aangepast en dus ook niet van toepassing verklaart op de herstelregelingen. Andersom houdt de bepaling van de Awir geen rekening met het gegeven dat de herstelregelingen wel degelijk al rechten toekennen terwijl de termijn nog loopt (zoals bijvoorbeeld de beschikking 30k en kwijtschelding publieke schulden).
- Dat betekent, strikt juridisch, dat een dwangsom kan worden verbeurd aan een ouder die op grond van de Catshuisregeling €30.000 heeft ontvangen, wiens publieke schulden zijn kwijtgescholden maar die nog geen integrale beoordeling met definitieve beschikking heeft ontvangen na verloop van 12-maandstermijn als diegene ons in gebreke stelt.
- Hetzelfde geldt voor een burger die zich heeft gemeld, evident geen recht heeft op herstel (bijvoorbeeld nooit KOT-ontvangen) maar die niet tijdig een beschikking (bijvoorbeeld na integrale beoordeling) ontvangt en ons in gebreke stelt. Het voorgaande maakt dat in sommige situaties politiek en maatschappelijk tot een andere weging van de noodzaak voor een dwangsom wegens niet tijdig beslissen ('boete op non-respons') kan worden gekomen. Voor de rechter maakt het voorgaande mogelijk geen verschil in zijn beoordeling.
- In dezelfde zin geldt dat indien zou worden overwogen een onverplichte tegemoetkoming toe te kennen voor de lange duur³ (bijvoorbeeld zoals de €750,- regeling uit 2020) dat voor de beantwoording van de vraag of op grond van de wet al dan niet een dwangsom wordt verbeurd geen verschil uitmaakt.
- Er zijn een aantal routes voorwaarts denkbaar. Er wordt nog overleg gevoerd over de meest wenselijke route.

³ Nog bovenop het feit dat een ouder bij compensatie als immateriële schadevergoeding een forfaitair bedrag krijgt van 500 euro per half jaar, tussen de terugvordering en het besluit op de integrale beoordeling.

- We gaan **actief het standpunt innemen** dat we, anders dan eerder gedacht en gecommuniceerd, toch een dwangsom verschuldigd zijn.
- We **vragen nog een aanvullend advies**, bijvoorbeeld van de Landsadvocaat. Desalniettemin is de inschatting van DJZ dat dit niet tot een andere conclusie zal leiden. DJZ schat de toegevoegde waarde van een advies van de Landsadvocaat over de juridische haalbaarheid van verschillende wetstechnische interpretaties daarom in als beperkt.
- We **wachten een oordeel van de rechter dienaangaande af** waarbij we vasthouden aan ons eerdere standpunt en de context toelichten. We kunnen een dergelijk oordeel mogelijk op korte termijn 'uitlokken' door dit onderwerp zelf op te brengen. De kans is wel aanzienlijk dat we een dergelijke zaak niet winnen en dat we dan door een externe weer terecht worden gewezen.
- Wanneer we een ander standpunt gaan innemen heeft dat een aantal consequenties. Deze zien voornamelijk op de uitvoering en financiën **Deze worden nog gekwantificeerd**. Hierover vindt overleg met UHT, C&R DGTSL en FEZ plaats:
 - **Hernieuwde communicatie met ouders**
Er zijn ouders die Toeslagen/UHT eerder in gebreke hebben gesteld en hebben verzocht om een dwangsom. Zij hebben een reactie gekregen waarin het verzoek om een dwangsom is afgewezen. Met hen zal opnieuw contact moeten worden opgenomen en zij zullen een beslissing met toekenning van een dwangsom moeten krijgen. Dat geldt ook voor de gedupeerden die Toeslagen eerder in gebreke hebben gesteld en nog niet hebben verzocht om een dwangsom. Het betreft hier ongeveer 200 ouders.
 - **Financiële consequenties**
De verwachte financiële gevolgen worden thans uitgewerkt. Hier is nog geen dekking voor.
 - **Dwangsom bij niet-tijdig beslissen in bezwaar en bij lichte toets**
Hetgeen geldt voor niet-tijdig beslissen door UHT bij de integrale beoordeling geldt in ieder geval ook wanneer UHT in bezwaar of bij de lichte toets niet tijdig beslist.
 - **Mogelijke toename aantal ingebrekestellingen (IGS)**
Als de dwangsom van toepassing is, zal dit tot een toename leiden van IGS en verzoeken om dwangsom. Gedupeerden, waarbij UHT te laat is, kunnen UHT vrij eenvoudig in gebreke stellen. Dit vergt mogelijk een verhoging van de capaciteit.
 - **Mogelijke toename beroepen niet-tijdig bij rechtbank**
Als de dwangsom van toepassing is, zal dit mogelijk tot een toename leiden van beroepen op de rechter wegens niet-tijdig beslissen. Diegenen die een ingebrekestelling hebben ingediend, kunnen na twee weken ook relatief eenvoudig een beroep aanhangig maken bij de rechtbank middels een brief en het betalen van griffiegeld. Dit vergt capaciteit en kan ook een grote budgettaire consequentie hebben, omdat de dwangsom die een rechter kan opleggen oploopt tot 15.000 euro. Een ouder kan met

zo'n beroep bij de rechter afdwingen dat zijn dossier met voorrang wordt behandeld.

- **Aanpassen werkproces (brieven en maken van beschikkingen)**

Het bestaande werkproces zal moeten worden aangepast. De website, het formulier ingebrekestellingen, de brieven en besluiten moeten op deze wijziging worden aangepast. Dit vergt mogelijk een verhoging van de capaciteit.

- Wij zullen u op korte termijn nader informeren over de gevolgen met een financiële analyse en de gevolgen voor de capaciteit.

Informatie die niet openbaar kan worden

Niet van toepassing

Parafenoverzicht

Werkmap

Onderwerp: DGT 195133 N Dwangsommen bij niet-tijdig beschikken door UHT
Nummer: 2021-0000021097
Algemeen taakverzoek: Nota reeds naar stas gemailt. over mogelijke dwangsommen bij niet-tijdig besluiten door UHT

Document: SRB 2021-195133 N Dwangsommen bij niet-tijdig beschikken door UHT (2021-0000195133)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
5.1.2e (SRB)	29-09-2021, 18:19	DG TSL/SR&B Paraferen

Document: Bijlage Nota DJZ - Toepasselijkheid Wet dwangsom bij niet tijdig beslissen op hersteloperatie (2021-0000197519)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
5.1.2e (SRB)	29-09-2021, 18:19	DG TSL/SR&B Paraferen

To: 5.1.2e (SRB) 5.1.2e @minfin.nl
Cc: 5.1.2e BOA/Advies 5.1.2e @minfin.nl 5.1.2e (DB&T/TOESLAGEN) 5.1.2e @minfin.nl;
5.1.2e (FEZ) 5.1.2e @minfin.nl; 5.1.2e @belastingdienst.nl 5.1.2e @belastingdienst.nl; 5.1.2e @minfin.nl;
(CR) 5.1.2e @minfin.nl; 5.1.2e (SRB) 5.1.2e @minfin.nl; 5.1.2e (DJZ/PUBLIEK) 5.1.2e @minfin.nl;
5.1.2e @belastingdienst.nl 5.1.2e @belastingdienst.nl; 5.1.2e
(DB&T/MGT) 5.1.2e @minfin.nl; 5.1.2e (DJZ/MT) 5.1.2e @minfin.nl;
5.1.2e @belastingdienst.nl 5.1.2e @belastingdienst.nl; 5.1.2e (DJZ/PUBLIEK) 5.1.2e @minfin.nl;
5.1.2e @belastingdienst.nl 5.1.2e @belastingdienst.nl; 5.1.2e @belastingdienst.nl 5.1.2e @belastingdienst.nl;
5.1.2e @belastingdienst.nl 5.1.2e @belastingdienst.nl; 5.1.2e (FEZ/BC) 5.1.2e @minfin.nl; 5.1.2e
5.1.2e (DJZ/MT) 5.1.2e @minfin.nl; 5.1.2e (DB&T/TOESLAGEN) 5.1.2e @minfin.nl; 5.1.2e
5.1.2e (CR) 5.1.2e @minfin.nl; 5.1.2e (SRB) 5.1.2e @minfin.nl
From: 5.1.2e @belastingdienst.nl
Sent: Wed 9/29/2021 5:01:11 PM
Subject: Betr: Hoge spoed - Graag mailakkoord voor 17:15 uur - Nota dwangsommen
Received: Wed 9/29/2021 5:01:14 PM

Ik ben akkoord met het informeren van de staatsecretaris over dit vraagstuk maar stel wel vast de consequenties voor de uitvoering veel te mager verwoord zijn, er moet tenslotte een heel nieuw proces ingericht worden waarbij de wijzigingen alle facetten van een organisatie inrichting raken en ook de realisatie van een gewijzigde visie op dit vraagstuk echt tijd zal vragen/via een impact analyse bepaald zal moeten worden.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

.....
Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen
Toeslagen/Belastingdienst
Herman Gorterstraat 5 EW | Utrecht
PO box 18280 | 3501 CG | Utrecht
.....

M 5.1.2e
E

5.1.2e
M 5.1.2e
E 5.1.2e @belastingdienst.nl

▼ 5.1.2e (SRB)" ---29-09-2021 16:34:34---Beste collega's, Graag vraag ik jullie mailakkoord voor de bijgevoegde nota aan de Stas voor 17:30.

Van: 5.1.2e (SRB)" <5.1.2e @minfin.nl>
Aan: 5.1.2e (DJZ/MT)" <5.1.2e @minfin.nl>, 5.1.2e @belastingdienst.nl <5.1.2e @belastingdienst.nl>, 5.1.2e (CR)" <5.1.2e @minfin.nl>, 5.1.2e (DB&T/MGT)" <5.1.2e @minfin.nl>, 5.1.2e (FEZ)" <5.1.2e @minfin.nl>, 5.1.2e (DJZ/MT)" <5.1.2e @minfin.nl>
Cc: 5.1.2e @belastingdienst.nl" <5.1.2e @belastingdienst.nl>, 5.1.2e @belastingdienst.nl" <5.1.2e @belastingdienst.nl>, 5.1.2e (SRB)" <5.1.2e @minfin.nl>, 5.1.2e @belastingdienst.nl" <5.1.2e @belastingdienst.nl>, 5.1.2e (SRB)" <5.1.2e @minfin.nl>, 5.1.2e (DJZ/PUBLIEK)" <5.1.2e @minfin.nl>, 5.1.2e (DJZ/PUBLIEK)" <5.1.2e @minfin.nl>, 5.1.2e @belastingdienst.nl" <5.1.2e @belastingdienst.nl>, 5.1.2e (CR)" <5.1.2e @minfin.nl>, 5.1.2e (DB&T/TOESLAGEN)" <5.1.2e @minfin.nl>, 5.1.2e (DB&T/TOESLAGEN)" <5.1.2e @minfin.nl>, 5.1.2e (BOA/Advies)" <5.1.2e @minfin.nl>, 5.1.2e (FEZ/BC)" <5.1.2e @minfin.nl>, 5.1.2e @belastingdienst.nl" <5.1.2e @belastingdienst.nl>, 5.1.2e @belastingdienst.nl" <5.1.2e @belastingdienst.nl>
Datum: 29-09-2021 16:34
Onderwerp: Hoge spoed - Graag mailakkoord voor 17:15 uur - Nota dwangsommen

Beste collega's,

Graag vraag ik jullie mailakkoord voor de bijgevoegde nota aan de Stas voor 17:30. Dit mailakkoord neem ik mee in een korte digidoc-lijn naar de stas.

De nota gaat over een mogelijke wijziging van het standpunt m.b.t. het verbeuren van

dwangsommen bij niet-tijdig besluiten door UHT.

Bij eventuele vragen, bel of mail gerust.

Groet,

5.1.2e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages. [bijlage "Bijlage Nota DJZ - Toepasselijkheid Wet dwangsom bij niet tijdig beslissen op hersteloperatie.docx" is verwijderd door 5.1.2e Toeslagen/BLD] [bijlage "SRB 2021-195133 N Dwangsommen bij niet-tijdig beschikken door UHT.docx" is verwijderd door 5.1.2e Toeslagen/BLD]

De Belastingdienst stelt e-mail niet open voor aanvragen, aangiften, bezwaarschriften, verzoeken, klachten, ingebrekestellingen en soortgelijke formele berichten.

Dit bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Het bericht kan vertrouwelijke informatie bevatten waarvoor de fiscale geheimhoudingsplicht geldt. Als u dit bericht per abuis hebt ontvangen, wordt u verzocht het te verwijderen en de afzender te informeren.

The Dutch Tax and Customs Administration does not accept filings, requests, appeals, complaints, notices of default or similar formal notices, sent by email.

This message is solely intended for the addressee. It may contain information that is confidential and legally privileged. If you are not the intended recipient please delete this message and notify the sender.

TER ADVISERING

Aan

Directeur Strategie, Recht & Beleid Toeslagen

Directie Juridische Zaken

Inlichtingen

5.1.2.e

M 5.1.2.e

T 5.1.2.e

5.1.2.e@minfin.nl

Auteur

5.1.2.e

Datum

27 september 2021

Notanummer

2021-0000195270

Bijlagen

geen

nota

Toepasselijkheid Wet dwangsom bij niet tijdig beslissen op hersteloperatie

Aanleiding

DJZ is gevraagd om op korte termijn te adviseren over de dwangsomregeling met betrekking tot de hardheidstegemoetkomingen op grond van hoofdstuk 5 van de Awir en de opvolgers daarvan.

De vraag is of hoofdstuk 2 van de Awir, en meer in het bijzonder de uitzondering in artikel 12 voor de toepassing van de dwangsomregeling in de Awb, van toepassing is op de hardheidstegemoetkomingen in hoofdstuk 5.

Op deze korte termijn komen wij tot onderstaande conclusies.

Conclusie

De Awir bevat geen bijzondere regeling voor een dwangsom bij niet tijdig beslissen op aanvragen voor de hardheidstegemoetkomingen in hoofdstuk 5 van de Awir. Daarom is paragraaf 4.1.3.2. van de Awb op hoofdstuk 5 van toepassing. Op basis van de toelichting bij de Awir zijn andere redeneerlijnen mogelijk, maar tegelijkertijd kan de eenvoudigere tekstuele uitleg, zoals beschreven onder 4, op basis van de toelichting ook worden bevestigd.

DJZ acht het gezien de gevoelige context van deze zaken onwaarschijnlijk (doch niet onmogelijk) dat een rechter de wetgeving uit zal leggen op een manier waarbij van de letter van de wet wordt afgeweken, en die voor de gedupeerde ouders nadelig uitpakt.

Het dilemma dat nu voorligt, is of FIN uit eigen beweging paragraaf 4.1.3.2. van de Awb moet gaan toepassen, of een rechterlijke uitspraak afwacht die daartoe verplicht. Indien FIN als bestuursorgaan inderdaad tot de hierboven beschreven slotsom zou komen dat het Awb-kader van toepassing is, is er ook een juridisch argument om het vonnis van een rechter *niet* af te wachten. De afwegingen die daarbij moeten worden gemaakt zijn echter niet louter juridisch van aard, maar bevinden zich ook op het terrein van de uitvoering en politieke (on)wenselijkheid. DJZ schat de toegevoegde waarde van een advies van de Landsadvocaat over de juridische haalbaarheid van verschillende wetstechnische interpretaties daarom in als beperkt.

Toelichting

Hoofdstuk 2 van de Awir is volgens artikel 11 Awir van toepassing op de inkomensafhankelijke regelingen waarvan de uitvoering bij die regeling is opgedragen aan Toeslagen. Onder "inkomensafhankelijke regeling" wordt volgens artikel 1, lid 3, van de Awir, verstaan "bij of krachtens wet vastgestelde regelingen die natuurlijke personen aanspraak geven op een financiële bijdrage van het Rijk in kosten of bijdrageverplichtingen, waarbij de hoogte van de bijdrage in die regelingen afhankelijk is gesteld van draagkracht".

De hardheidstegemoetkomingen zijn op zichzelf niet afhankelijk gesteld van draagkracht. Het recht op herstel is niet afhankelijk van het inkomen, maar van de ernst van de onbillijkheden van de kant van de overheid. De herstelregelingen voldoen daarmee niet aan de definitie van inkomensafhankelijke regeling, waardoor hoofdstuk 2 van de Awir niet van toepassing is. Daarmee komen we niet meer toe aan de beoordeling of de bijzondere dwangsomregeling in artikel 12, tweede lid, van de Awir van toepassing is.

Alternatieve redeneerlijnen

Eerder heeft FIN het standpunt ingenomen dat, omdat in hoofdstuk 5 wordt gesproken van een 'tegemoetkoming', artikel 12 van de Awir wel van toepassing is. Daarbij werd artikel 11 van de Awir buiten beschouwing gelaten. Deze lezing is naar het oordeel van DJZ onjuist. Artikel 11 bevat een reikwijdtebepaling is die betrekking heeft op artikel 12 en navolgende artikelen. De wet bevat geen mogelijkheid om dit artikel buiten beschouwing te laten bij de toepassing van artikel 12 van de Awir.

Met inachtneming van artikel 11 Awir, zijn mogelijk wel alternatieve redeneerlijnen te betogen. Met een blik op de Memorie van Toelichting kunnen meerdere standpunten worden beargumenteerd.¹

Eenzijds is het primaire doel van artikel 11 van de Awir om te regelen dat hoofdstuk 2 van toepassing is op regelingen die worden uitgevoerd door Belastingdienst/Toeslagen, en niet door andere uitvoeringsinstanties. Hierbij wordt aangesloten bij de term "inkomensafhankelijke regelingen", omdat dit destijds uitsluitend het onderwerp van de Awir was. Artikel 12 is bedoeld van toepassing te zijn op de uitvoering van de zorgtoeslag, huurtoeslag, kinderopvangtoeslag, en het kindgebonden budget.² Logischerwijs hield de wetgever bij invoering van dit artikel, toen de wet dwangsom werd ingevoerd, geen rekening met de hardheidstegemoetkomingen uit hoofdstuk 5, die pas in 2021 zijn ingevoerd. De hardheidstegemoetkomingen op grond van hoofdstuk 5 Awir zijn bedoeld om herstel te bieden voor onbillijkheden van overwegende aard aan gedupeerde ouders. Deze tegemoetkomingen hebben tot doel om te zorgen dat eenieder de kinderopvangtoeslag krijgt waar hij op had. Zou men eerder niet in aanmerking komen voor de inkomensafhankelijke regeling voor de kinderopvangtoeslag, dan komt men nu niet in aanmerking voor een tegemoetkoming. Bovendien wordt in artikel 49, derde lid, van de Awir uitgegaan van het inkomen van destijds. Het gaat niet om schadevergoeding maar om het toekennen van waar men destijds recht op had. Op basis van deze redenering is niet ondenkbaar dat deze regeling kan worden beschouwd als een voortvloeisel van een inkomensafhankelijke regeling en daarmee (indirect) onder de reikwijdte

¹ Kamerstukken II 2019/20, 35 468, nr. 3.

² Kamerstukken II 2011/12, 33 005, nr. 3.

van artikel 11 Awir geschaard kan worden. Zodoende kan betoogd worden dat bedoeld is om hoofdstuk 2 van toepassing te laten zijn op alle regelingen die de Belastingdienst/Toeslagen uitvoert op grond van de Awir, waaronder ook de nieuwe toevoeging in hoofdstuk 5 met betrekking tot de hardheidstegemoetkomingen.

Anderzijds kan echter ook worden beargumenteerd dat het juist nooit de bedoeling kan zijn geweest om de hardheidstegemoetkomingen in hoofdstuk 5 uit te zonderen met artikel 12 van de Awir, omdat die toen nog niet bestonden. De regelingen zijn bovendien geen onderdeel van de uitvoering van de toeslagenwetgeving, maar een herstelregeling voor onbillijkheden van overwegende aard die niet voor rekening van belanghebbenden kunnen worden gelaten. Deze regeling vraagt om een zelfstandige afweging met betrekking tot het toepasselijke rechtskader voor dwangsommen bij niet tijdig beslissen op een aanvraag. De wetgever heeft dat tot dusver nagelaten. Daarmee is de gebruikelijke waarborg van paragraaf 4.1.3.2. de Awb van toepassing. Dit kader is in het leven geroepen om af te dwingen dat termijnen worden gerespecteerd, en strekt daarmee tot bevordering van de rechtszekerheid en zorgvuldigheid bij besluitvorming. De termijn in hoofdstuk 5 Awir zijn al bijzonder lang. In de toelichting wordt opgemerkt dat bij een verlenging de algemene beginselen van behoorlijk bestuur in acht dienen te worden genomen.³ De dwangsomregeling in de Awb betreft een waarborg ter naleving van die beginselen. Het is ook daarom logisch dat deze standaardregeling, bij afwezigheid van een andere afweging van de wetgever, van toepassing is.

Onzes inziens is deze tweede, eenvoudigere redenering, de juiste interpretatie van de toelichting. De eerste lezing vergt een tamelijk complexe redenering ten nadele van de gedupeerde ouder, wat gezien de huidige context en vanwege de beschikbaarheid van een vriendelijker alternatief, niet passend is.

Voor dit laatste standpunt pleit ook dat de wetgever juist de toepassing van de verrekeningsmogelijkheid die geldt voor inkomensafhankelijke regelingen van overeenkomstige toepassing heeft verklaard voor de hardheidstegemoetkomingen in artikel 49 lid 8, en 49c, lid 8, van de Awir. Dit is alleen noodzakelijk als de regeling geen inkomensafhankelijke regeling is.

Los van deze twee redeneerlijnen is nog een derde benadering mogelijk. Tijdens de behandeling van het wetsvoorstel in de Tweede Kamer stonden Kamerleden (onder andere D66) kritisch tegenover de beslistermijn van (twee maal) zes maanden.⁴ Ook de Raad van State was in haar advies kritisch over de lange beslistermijn.⁵ Ten opzichte van een regeling dat bij niet tijdig beslissen geen dwangsom van toepassing is, zou men eveneens kritisch hebben gestaan. Een interpretatie van de wet in die richting – tijdens een procedure bij de rechter – zal tenminste bij een deel van de Tweede Kamer niet goed vallen.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

³ *Kamerstukken II 2019/20*, 35 468, p. 16 en 24.

⁴ *Handelingen II 2019/20*, nr. 81, item 9.

⁵ *Kamerstukken II 2019/20*, 35 468.

To: 5.1.2e@belastingdienst.nl 5.1.2e@belastingdienst.nl
Cc: 5.1.2e (SRB) 5.1.2e@minfin.nl; 5.1.2e@belastingdienst.nl 5.1.2e@belastingdienst.nl
From: 5.1.2e@belastingdienst.nl
Sent: Mon 10/4/2021 10:24:41 AM
Subject: Betr: Fw: Tkn- FW: Maandag 4 oktober, 10.30 uur overleg met stas Van Huffelen over "Dwangsommen bij niet tijdig beschikken door UHT" (195133)
Received: Mon 10/4/2021 10:24:44 AM

dat maak ik dan mogelijk

5.1.2e

Belastingdienst
Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen (UHT)

Postbus 4510 | 6401 JA | Heerlen

5.1.2e@belastingdienst.nl

5.1.2e --04-10-2021 10:45:07---Lang verhaal kort: as vrijdagmiddag is er een meeting met de stas nav de impactanalyse. De vraag is

Van: 5.1.2e Toeslagen/BLD
Aan: 5.1.2e 5.1.2e@Belastingdienst 5.1.2e 5.1.2e@Belastingdienst
Cc: 5.1.2e 5.1.2e@minfin.nl
Datum: 04-10-2021 10:45
Onderwerp: Fw: Tkn- FW: Maandag 4 oktober, 10.30 uur overleg met stas Van Huffelen over "Dwangsommen bij niet tijdig beschikken door UHT" (195133)

Lang verhaal kort: as vrijdagmiddag is er een meeting met de stas nav de impactanalyse. De vraag is inmiddels of we behalve de impact, ook het plan voor de uitvoering kunnen beschrijven. Wanneer en hoe kunnen we de 200 ouders die al reactie hebben op hun IGS contacten bijv? Wanneer kan de site aangepast worden? Wanneer kunnen we nieuwe brieven? Etc.

Ik zit vrijdag op een zeilboot ergens met collega's van Morgens dus kan niet bij de meeting met de stas zijn. Als er een uitnodiging komt van 5.1.2e om daar aan te sluiten, kan jij dan bijvoorbeeld 5.1.2e

5.1.2e
5.1.2e
UHT

Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen
Toeslagen/Belastingdienst

Herman Gorterstraat 5 | 3511 EW Utrecht
PO box 18280 | 3501 CG | Utrecht

T: 5.1.2e
5.1.2e@belastingdienst.nl

Management ondersteuner 5.1.2e
T: 5.1.2e
5.1.2e@belastingdienst.nl

--- Doorgestuurd door 5.1.2e Toeslagen/BLD op 04-10-2021 10:30 ---

Van: 5.1.2e (SRB) <5.1.2e@minfin.nl>
Aan: 5.1.2e@belastingdienst.nl <5.1.2e@belastingdienst.nl>
Datum: 04-10-2021 08:47
Onderwerp: Tkn- FW: Maandag 4 oktober, 10.30 uur overleg met stas Van Huffelen over "Dwangsommen bij niet tijdig beschikken door UHT" (195133)

Ter kennisneming. 5.1.2e geeft aan dat er mogelijk ook al een plan/voorstel moet liggen voor hoe het moet worden uitgevoerd. Ik vermoed dat dat vrijwel hand in hand gaat met impactanalyse.

Daarnaast staat er dan een overleg voor vrijdag gepland met de stas.

Groet, 5.1.2e

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Van: 5.1.2e (SRB) <5.1.2e@minfin.nl>

Datum: vrijdag 01 okt. 2021 3:28 PM

Aan: 5.1.2e (SRB) <5.1.2e@minfin.nl>

Kopie: 5.1.2e (SRB) <5.1.2e@minfin.nl> 5.1.2e (SRB) <5.1.2e@minfin.nl>

Onderwerp: RE: Maandag 4 oktober, 10.30 uur overleg met stas Van Huffelen over "Dwangsommen bij niet tijdig beschikken door UHT" (195133)

Het is nu verplaatst naar vrijdagmiddag.

Donderdag pas impact assessment is wel een beetje krap dan; we moeten dit wel echt besproken hebben voor het debat. Handig als jullie eerder in de week al kunnen meekijken zodat we niet alleen impact assessment hebben, maar direct ook een plan/voorstel voor hoe dit uit te voeren.

5.1.2e

Ministerie van Financiën

Korte Voorhout 7 | 2511 CW | Den Haag
Postbus 20201 | 2500 EE | Den Haag

5.1.2e@minfin.nl

Mobiel: 5.1.2e

Secretariaat: 5.1.2e

Van: 5.1.2e (SRB) <5.1.2e@minfin.nl>

Verzonden: 1 oktober 2021 14:01

Aan: 5.1.2e (SRB) <5.1.2e@minfin.nl>

CC: 5.1.2e (SRB) <5.1.2e@minfin.nl>; 5.1.2e (SRB) <5.1.2e@minfin.nl>

Onderwerp: Maandag 4 oktober, 10.30 uur overleg met stas Van Huffelen over "Dwangsommen bij niet tijdig beschikken door UHT" (195133)

Ha collega's,

Ik heb tot nu toe even de gesprekken gevolgd vanuit SR&B. De bedoeling is om de impactanalyse in concept klaar te hebben op donderdag en dan een afstemmingsronde te doen.

5.1.2e heeft de formele opdracht gekregen van 5.1.2e. Dus lijkt me goed dat zij er dan bij is om dit toe te lichten ook. Dat zal 5.1.2e wel voorstellen vermoed ik.

Groet,

5.1.2e

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Van: 5.1.2e (SRB) <5.1.2e@minfin.nl>

Datum: vrijdag 01 okt. 2021 12:17 PM

Aan: 5.1.2e (BOA/BO&P) <5.1.2e@minfin.nl>

Kopie: 5.1.2e (BOA/BO&P) <5.1.2e@minfin.nl>, 5.1.2e (SRB)

<5.1.2e@minfin.nl>, 5.1.2e (SRB) <5.1.2e@minfin.nl>, BDG Belastingdienst

<5.1.2e@minfin.nl>, 5.1.2e (SRB) <5.1.2e@minfin.nl>, 5.1.2e

(BDG) <5.1.2e@minfin.nl>, BureauDGToeslagen <5.1.2e@minfin.nl>,

5.1.2e @ 5.1.2e@minfin.nl>

Onderwerp: RE: Maandag 4 oktober, 10.30 uur overleg met stas Van Huffelen over "Dwangsommen bij niet tijdig beschikken door UHT" (195133)

Hoi 5.1.2e

Begrijpelijk dat 5.1.2e hier snel over wil doorspreken, maar aanstaande maandag zullen we nog niets nieuws kunnen melden t.o.v. de bespreking die we hier gisteren al over gehad hebben. Ons verzoek zou dus zijn om deze bespreking te verplaatsen naar de tweede helft van de week, bij voorkeur op vrijdag (alsnog op tijd voor het Commissiedebat de 12^e).

Kun jij kijken of dat in te passen is?

Alvast dank,

5.1.2e

5.1.2e

Ministerie van Financiën

Korte Voorhout 7 | 2511 CW | Den Haag

Postbus 20201 | 2500 EE | Den Haag

5.1.2e@minfin.nl

Mobiel:

5.1.2e

5.1.2e

@minfin.nl

5.1.2e

Van: 5.1.2e (BOA/BO&P) <5.1.2e@minfin.nl>

Verzonden: 1 oktober 2021 11:58

Aan: 5.1.2e (SRB) <5.1.2e@minfin.nl>; 5.1.2e (SRB) <5.1.2e@minfin.nl>; 5.1.2e

5.1.2e <5.1.2e@belastingdienst.nl>; BDG Belastingdienst <5.1.2e@minfin.nl>; 5.1.2e

(SRB) <5.1.2e@minfin.nl>; 5.1.2e (BDG) <5.1.2e@minfin.nl>; BureauDGToeslagen

<5.1.2e@minfin.nl>; 5.1.2e@minfin.nl; 5.1.2e (BOA/BO&P)

<5.1.2e@minfin.nl>; 5.1.2e (AFP/SECR) <5.1.2e@minfin.nl>; 5.1.2e (BOA)

<5.1.2e@minfin.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@belastingdienst.nl>; 5.1.2e (AL

DGFZ) <5.1.2e@minfin.nl>; Secretariaat COMM <5.1.2e@minfin.nl>; Secretariaat FEZ

<5.1.2e@minfin.nl>; Secretariaat PSG <5.1.2e@minfin.nl>; 5.1.2e (SRB) <5.1.2e@minfin.nl>

CC: 5.1.2e (BOA/Advies) <5.1.2e@minfin.nl>; 5.1.2e (BOA/Advies) <5.1.2e@minfin.nl>; 5.1.2e

5.1.2e (COMM) <5.1.2e@minfin.nl>; 5.1.2e (COMM) <5.1.2e@minfin.nl>; 5.1.2e

5.1.2e (BOA/Advies) <5.1.2e@minfin.nl>; 5.1.2e (BOA/BO&P)

<5.1.2e@minfin.nl>; 5.1.2e (BOA) <5.1.2e@minfin.nl>; 5.1.2e@minfin.nl; 5.1.2e

5.1.2e (BOA/Advies) <5.1.2e@minfin.nl>; 5.1.2e (BOA/Advies) <5.1.2e@minfin.nl>;

5.1.2e

(COMM)

5.1.2e

@minfin.nl>

Onderwerp: 4 oktober, 10.30 uur overleg met stas Van Huffelen over "Dwangsommen bij niet tijdig beschikken door UHT" (195133)

Met verwijzing naar de opmerkingen van stas Van Huffelen op bijgevoegde notitie is **maandag 4 oktober, 10.30 u** een overleg gepland. Locatie: kamer stas.
Graag horen wij z.s.m. wie gaan aansluiten bij dit overleg. Er is voor maximaal 5 personen ruimte aan tafel.

Hartelijke groet,

5.1.2e

T
M;

5.1.2e

5.1.2e

Secretariaat staatssecretaris Alexandra van Huffelen:

5.1.2e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

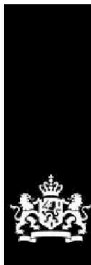
This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

De Belastingdienst stelt e-mail niet open voor aanvragen, aangiften, bezwaarschriften, verzoeken, klachten, ingebrekestellingen en soortgelijke formele berichten.

Dit bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Het bericht kan vertrouwelijke informatie bevatten waarvoor de fiscale geheimhoudingsplicht geldt. Als u dit bericht per abuis hebt ontvangen, wordt u verzocht het te verwijderen en de afzender te informeren.

The Dutch Tax and Customs Administration does not accept filings, requests, appeals, complaints, notices of default or similar formal notices, sent by email.

This message is solely intended for the addressee. It may contain information that is confidential and legally privileged. If you are not the intended recipient please delete this message and notify the sender.

Aan DT UHT

Datum

29-10-2021

Versienummer

definitief 1.0

Ten behoeve van:

DT UHT

Auteur

Diverse auteurs

Opdrachtgever

5.1.2e

memo

Verwachte toestroom beroepen niet-tijdig

Aanleiding

UHT verwacht een mogelijke instroom van 46.065 aan ingebrekestellingen voor de 51.183 beoordelingen waarbij de beslistermijn zal verstrijken¹. Dit aantal is het worst-case scenario waarbij 90% van de ouders UHT in gebreke zal stellen vanwege een te late beoordeling, lichte toets of beslissing op bezwaar. Deze instroom zal waarschijnlijk pieken omstreeks eind februari 2022, omdat we dan voor circa 30.000 ouders uit de termijnen lopen. Dit zal leiden tot het verbeuren van dwangsommen op grond van de Awb (Algemene wet bestuursrecht).

Ouders kunnen, nadat de ingebrekestellingdwangsom loopt, ook direct een beroep tegen het niet tijdig nemen van een besluit (hierna: beroep niet-tijdig) instellen bij de rechtbank.

Dit memo geeft:

1. een inschatting van het aantal beroepen niet-tijdig en
2. een risico-signalering van de mogelijke gevolgen voor UHT.

Kern

Vanwege de verwachte forse toestroom van beroepen niet-tijdig voorziet team beroep UHT grote problemen bij het handhaven van het fifo-prioriteringskader, maar tegelijkertijd óók bij het loslaten daarvan. We nemen het DT graag mee door de gesignaleerde risico's te schetsen. Een oplossing is niet direct voorhanden, maar we willen niet langer wachten met het delen van onze zorg en een dialoog starten over mogelijke oplossingen.

1. Een inschatting van het aantal beroepen niet-tijdig

Op basis van de huidige aantallen bij UHT binnengekomen beroepen niet-tijdig is het lastig een inschatting te maken van de toekomstige instroom. De huidige aantallen zijn nog laag en niet representatief².

De Raad voor de Rechtspraak verwacht dat de procedeerbereidheid onder ouders mogelijk zeer hoog is, vanwege wantrouwen in de overheid³.

Ter vergelijking, de IND – die ook grote problemen had om tijdig te beslissen op aanvragen en waarbij ook sprake was van een grote procedeerbereidheid – noteerde in 2019 op een totaal van 44.000 aanvragen 3.581 beroepen niet-tijdig. Dit is 8,1% van de totaalpopulatie⁴. Hiervan uitgaande zou dit betekenen dat UHT zo'n **4.145** beroepen niet-tijdig kan verwachten (met een piek van 2.430 in februari 2022).

2. Huidige problemen bij beroepen niet-tijdig

¹ Zie Aanpassing beleid dwangsom IGS, Impactbepaling en plan voor uitvoering, 7 oktober 2021.

² Een groot deel - circa 37% - is ingediend door één gemachtigde, namens hemzelf of zijn ex-partner.

³ Zie conceptwetvoorstel Wet hersteloperatie toeslagen.

⁴ Kamerstukken I, 35 476 C, nv.

Bij beroepen niet-tijdig moet UHT bij de rechtbank onder meer aangeven binnen welke termijn alsnog kan worden beslist in een bepaald dossier. Op dit moment wordt bij dossiers waarbij UHT te laat is richting ouders enkel aangegeven wat de verwachte *startdatum* is van de geplande behandeling van de integrale beoordeling. Dit is in de meeste gevallen twee tot zeven maanden later dan de wettelijke beslistermijn van zes plus zes maanden⁵. In een beroep niet-tijdig zal de rechter géén genoegen nemen met het noemen van een startdatum voor de behandeling⁶.

Het uitgangspunt bij een gegrond beroep niet-tijdig is dat de bestuursrechter bepaalt dat het bestuursorgaan binnen twee weken alsnog het besluit bekendmaakt⁷. Hieraan is een dwangsom verbonden, waarbij als norm geldt €100 per dag met een maximum van €15.000. Van zowel de tweeweken-termijn, als de dwangsom van €100 per dag kan worden afgeweken. Bij een zeer gering belang is het beleid van de rechtspraak om de dwangsom te bepalen op €50 per dag met een maximum van €7.500. Als een sterke prikkel nodig is, wordt de dwangsom bepaald op €250 per dag met een maximum van €37.500. Van dit beleid kan worden afgeweken⁸. Over het afwijken van de beslistermijn bestaat geen beleid. De Raad van State heeft overwogen dat de rechter geen nadere termijn stelt waarvan op voorhand vaststaat dat het bestuursorgaan die niet kan halen zonder onzorgvuldig te werk te gaan⁹. Uit lagere jurisprudentie volgt dat onder omstandigheden een langere termijn wordt geaccepteerd.

- In twee recent gewezen (eerste) uitspraken beroep niet-tijdig¹⁰ is de rechterlijke dwangsom voor UHT bepaald op het normbedrag van €100 per dag met een maximum van €15.000.

3. Termijn voor UHT om alsnog te beslissen op het beroep niet-tijdig

In de regel zal de rechtbank na ontvangst van het beroep per omgaande UHT informeren om te reageren op het beroepschrift. De rechtbank zal in beginsel na acht weken uitspraak doen, waarbij UHT op zijn minst een termijn van twee weken krijgt om alsnog te beslissen. De verwachting binnen het beroepenteam is dat UHT weinig krediet zal hebben bij het vragen om een verlenging van de termijn, maar dat er mogelijk ruimte is voor een langere termijn.

- In voornoemde twee uitspraken beroep niet-tijdig heeft de rechter UHT een termijn gegund van **zes weken** vanaf datum uitspraak, vanwege het gevoerde verweer zoals dat bij UHT vertraging is ontstaan vanwege het grote aantal aangemelde dossiers bij UHT en vanwege tussenkomst van de BAC. Die termijn is wat ons betreft schappelijk. Een andere rechtbank kan hier uiteraard anders over beslissen.

Alhoewel deze termijn van zes weken om alsnog een besluit te nemen schappelijk kan worden genoemd, staat UHT vervolgens voor de opdracht om dat ook waar te maken, op straffe van een dwangsom. Vooralsnog betreft het twee uitspraken maar in de toekomst kan dat aantal aanzienlijk oplopen. Voor nu schetsen we twee scenario's:

Scenario 1: géén inbreuk op het fifo-prioriteringskader:

Het scenario om bij een beroep niet-tijdig géén inbreuk te maken op het huidige prioriteringskader zal **enorme financiële consequenties** hebben. De rechtelijke dwangsom van €15.000 is reeds een feit en kan zelfs oplopen tot €37.500 per zaak. Weliswaar moet worden opgemerkt dat het huidige kader het meest rechtvaardige karakter omhelst, namelijk dat men in beginsel op grond van hun aanmeldingsdatum wordt beoordeeld.

⁵ Let wel: ook in 30k-, BOB- en CWS-zaken wordt om een reactie inzake de termijn verzocht.

⁶ Art. 4:14 Awb.

⁷ Art. 8:55d Awb.

⁸ <https://www.rechtspraak.nl/Onderwerpen/Overheidsorganisatie-beslist-niet-op-tijd/paginas/extra-dwangsom.aspx>.

⁹ ECLI:NL:RVS:2020:1560.

¹⁰ D.d. 15 november 2021 door Rechtbank Noord Nederland.